

Ο φάκελος με τον κωδικό RH 26-22-54 περιέχει στρατιωτικά έγγραφα Ημερολογίου Πολέμου του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, ως επί το πλείστον απόρρητα, **253** σελίδων συνολικά που εκτείνονται χρονικά από **10.2.1943** έως **28.12.1943**. Αφορά στην Κρήτη.

Σελίδες 1-2 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του Επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 10.2.1943.

Διαταγή Μεραρχίας αρ. 8, αναφέροντας μ.α. το σχεδιασμό της αγγλικής απόβασης στη Διέππη με τη σημαντική βοήθεια τεχνητής ομίχλης, τη δημιουργία τέτοιας σε ενδεχόμενη απόβαση στην Κρήτη, στην πρόσβαση του ελληνικού πληθυσμού σε στρατιωτικούς τομείς (καταγράφονται αυτοί) στο πλαίσιο εργασιών του.

Σελίδα 3 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το Επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 3.8.1943.

Αναφέρεται στη δραστηριότητα του 2ου τάγματος 16ου Συντάγματος Πεζικού στην Άνω Βιάννο στο διάστημα 13. έως 26.7.1943.

(μετάφραση) Το 2ο τάγμα 16ου Συντάγματος Πεζικού μετακινήθηκε με όλους τους λόγους του, στις 12.7.1943, στην Άνω Βιάννο.

Κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου της 13. έως 18.7.43 τοποθετήθηκαν ισχυρές δυνάμεις περιπολίας και αναγνωριστικών τμημάτων για αναγνώριση της περιοχής. Έπειτα, πραγματοποιήθηκαν μεγαλύτερες στρατιωτικές επιχειρήσεις περικύκλωσης και έρευνας περιοχών με μ.α φαράγγια, και σπήλαια. Εκτός ορισμένων φυγάδων που συνελήφθησαν ή πυροβολήθηκαν και κάποιων ασήμαντης αξίας ευρημάτων δεν διαπιστώθηκε κάτι άλλο. Η αναφορά των συμβάντων προς τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης σημειώνονταν σε καθημερινή βάση.

Κατά την άποψη της Μεραρχίας κρίνεται απίθανη η ύπαρξη ισχυρών ομάδων συμμοριτών, με δύναμη έως και 2.000 ανδρών, και μεγάλος αριθμός όπλων, έως και 10.000 τυφεκίων στην περιοχή νοτιώς και ανατολικά της Βιάννου, διότι παρά τα πολυάριθμα φαράγγια και σπηλιές, που ευνοείται ιδιαίτερος η εκεί παραμονή των συμμοριών, θα έπρεπε να είχαν βρεθεί τουλάχιστον ίχνη, που να μπορεί με βεβαιότητα να αποδειχθεί η ύπαρξη τέτοιων ομάδων.

Σελίδα 4 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το Επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 3.8.1943.

Αναφέρει μέτρα για την προστασία αεροδρομίων από απόβαση δια αέρος, τα καθήκοντα και επικοινωνία μεταξύ των Διοικητών αντιαεροπορικών μέσων και πυροβολικού, την αερομεταφορά στρατιωτικών δυνάμεων και αλεξιπτωτιστών στα αεροδρόμια και το σφοδρό βομβαρδισμό της παρακείμενης περιοχής.

Σελίδες 5-7 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του Επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 7.8.1943.

Αναφέρει μ.α. τη σε σύντομο χρονικό διάστημα άφιξη στην Κρήτη τάγματος 1.000 ανδρών, την αναδιάταξη στρατιωτικών τμημάτων, την τοποθέτηση του 1ου τάγματος 47ου Συντάγματος Γρεναδιέρων στον χώρο Έμπαρος - Παναγιά, στη δημιουργία

Επιτελείου 65ου Συντάγματος Πεζικού (καταγράφεται δύναμη) και την άφιξη αυτού στο Αρκαλοχώρι, τη διανομή στρατιωτικών οχημάτων και μοτοσικλετιστών στο Επιτελείο (καταγράφεται αριθμός και μονάδα).

Σελίδες 8-9 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του Επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 7.8.1943.

Αφορά στην αξιολόγηση άσκησης επικοινωνιών και στα εξαγόμενα συμπεράσματα αυτής για το μετέπειτα χρονικό διάστημα.

Σελίδες 10-14 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το Επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 11.8.1943.

Εκτίμηση Κατάστασης από 14.7-11.8.1943.

Αναφέρει μ.α. τον επηρεασμό της διάθεσης του γηγενούς πληθυσμού λόγω της απόβασης αγγλικών και αμερικανικών στρατευμάτων στη Σικελία, την παραίτηση του Μουσολίνι, τις απώλειες μεταξύ αμάχων από αεροπορική επίθεση χαμηλού ύψους στις 23.7.1943 στην Κρήτη, ενισχύοντας έτσι την πεποίθηση για πιθανή επιστροφή των Άγγλων στην Κρήτη.

(μετάφραση) Η έκρηξη ενός φορτωμένου με όλμους στρατιωτικού φορτηγού και υπόστεγου με πυρομαχικά, στις 4. και 5.8., στο Ηράκλειο θα μπορούσαν να αποδοθούν σε πράξεις δολιοφθοράς. Ωστόσο, για τις δύο αυτές περιπτώσεις δεν υπάρχουν έως τώρα τεκμηριωμένες αποδείξεις. Διαπιστώθηκαν κοντά στον Πρινέ και στους Κουρήτες δύο πράξεις δολιοφθοράς σε καλώδια. Οι έρευνες από την αρμόδια υπηρεσία αστυνομίας στρατού δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί. Στις 3.8 βρέθηκε σε μια στοά, 500 μέτρα δυτικά των Πεζών, ένα γερμανικό σκουριασμένο οπλοπολυβόλο 34, καθιστώντας έτσι τη χρήση του αδύνατη. Σε άλλη, κοντινής απόστασης, στοά βρέθηκαν μια γερμανική καραμπίνα 98 και δύο αυστριακές με 100 φυσίγγια. Οι καραμπίνες και τα πυρομαχικά περάστηκαν με γράσο και καθαρίστηκαν. Η αρμόδια υπηρεσία αστυνομίας στρατού ξεκίνησε διεξαγωγή έρευνας.

Κατάσταση του εχθρού:

α) Στις 11.7, ένα απόσπασμα αναγνώρισης 2ου τάγματος 65ου Συντάγματος Πεζικού ήλθε σε επαφή στην οροσειρά των Αστερουσίων με τον εχθρό, κατά την οποία σκοτώθηκαν 1 Άγγλος αξιωματικός και 2 Έλληνες κατά την ανταλλαγή πυρών. Λεπτομερέστερη αναφορά κατατέθηκε πρόσφατα.

β) Στις 23.7, σημειώθηκε επίθεση από ισχυρή εχθρική ομάδα εφόδου, για την οποία έγινε χωριστή αναφορά. Κατά τα άλλα, πραγματοποιήθηκαν καθημερινές και κατά τη διάρκεια της νύχτας πτήσεις εχθρικών αεροσκαφών σε μεγάλο ύψος. Δεν γνωστοποιήθηκε ρίψη βομβών, μόνο σε κάποιες θέσεις σημειώθηκε ρίψη φυλλαδίων στην ελληνική γλώσσα.

(περίληψη) Αναφέρονται κινήσεις στρατιωτικών τμημάτων στις μ.α. Λίμνες, Επισκοπή, Πέραμα, Μαργαρίτες, Χουστουλιανά, Ασήμι, Χάρακα, πραγματοποίηση θεατρικής παράστασης του «Βασιλιά Οιδίποδα» στο χώρο ανασκαφών της Φαιστού και αύξηση αξιόποινων πράξεων μεταξύ Γερμανών στρατιωτών.

Όσον αφορά στην κατάσταση στρατιωτικού ταχυδρομείου χαρακτηρίζεται ως προβληματική, διαμονής των νεοεισερχομένων μονάδων ως ικανοποιητική, υπεράσπισης ακτών συνέχιση της ναρκοθέτησης του κόλπου Μαλίων, ετοιμότητας στρατιωτικών οχημάτων επιδείνωση αυτής και ακινητοποίηση μεγάλου μέρους λόγω έλλειψης ελαστικών και ελατηρίων. Για την κατάσταση πυρομαχικών σημειώνεται η ανάγκη άμεσης διάθεσης προς τα μετακινούμενα τμήματα 16ου Συντάγματος Πεζικού στα ανατολικά της νήσου όπως και στην αποθήκη πυρομαχικών στα Πεζά (καταγράφονται ελλείψεις ανά είδος), καυσίμων υγρών καταγράφεται η ανάγκη

εφοδιασμού λόγω μετακινήσεων στρατιωτικών τμημάτων, επισιτισμού και εφοδιασμού κρίνεται ικανοποιητικός με εξαίρεση τον εφοδιασμό βάσεων, υγείας των στρατιωτών κρίνεται καλή με εξαίρεση κάποιων περιπτώσεων εμφάνισης πυρετού.

Διαπιστώνονται επίσης ελλείψεις προσωπικού (στρατιωτικού ή μη) της Μεραρχίας καταγράφοντας αριθμό σε αξιωματικούς, διοικητικούς υπαλλήλους, υπαξιωματικούς και οπλίτες. Στην Αθήνα αναμένεται 1 τάγμα που θα μεταβεί κατόπιν στην Κρήτη και κρίνεται απαραίτητη η επιπλέον ενίσχυση από 500 οπλίτες για κάλυψη στρατιωτικών θέσεων.

Το τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Καστελλίου πλησίον της Νεάπολης προσφέρει, μέσω ανέγερσης παραπήγματος, τη δυνατότητα κάλυψης 60 κλινών.

Σελίδες 15-17 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-με 2 συνημμένα- του 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων προς Επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 16.8.43.

(μετάφραση) Κατόπιν συνεννοήσεως με τη Μυστική Αστυνομία Στρατού Μοιρών πραγματοποιήθηκε, μέσω σχεδιαγράμματος, επιχείρηση από το 2ο τάγμα 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, από τις 14. έως τις 15.8.43. Δόθηκε σημασία στη σύλληψη μιας συμμορίας, η θέση της οποίας εικάζονταν ότι βρισκόταν στη γεμάτη με φαράγγια περιοχή βορείως της γραμμής Καμάρες - Βορίζια. Βάσει τεκταινόμενων συμβάντων στον εν λόγω χώρο και της μαρτυρίας ενός συλληφθέντος πριν ολίγων ημερών μέλους συμμορίας διαπιστώθηκε ότι η συμμορία λάμβανε βοήθεια εκ των κατοίκων των προαναφερθέντων χωριών.

Η έρευνα αυτών των περιοχών οδήγησε στη σύλληψη 17 ανταρτών (Ελλήνων), για τους οποίους υπάρχει η υποψία ότι είναι ενεργά μέλη της εν λόγω συμμορίας ή παράσχουν βοήθεια προς αυτή. Η μεταφορά των συλληφθέντων στο Ρεθύμνο πραγματοποιήθηκε το απόγευμα της 15.8.43.

Ο συμμετέχων της επιχείρησης, στη γραμμή Σημείο 488- Σημείο 1.262- Σημείο 1.981, 5ος λόχος του 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων προσέκρουσε με την αριστερή του πτέρυγα, λίγο μετά την έναρξη της, σε οπλισμένους συμμορίτες με δύναμη 20- 25 ανδρών. Κατά τη διάρκεια της εχθροπραξίας αυτής σκοτώθηκαν 12 Έλληνες. Ένα μέρος των συμμοριτών διέφυγε κατά την καταδίωξή τους μέσω διόδων προς ανατολάς και δυσμάς. (βλ. συνημμένο χάρτη). Ο λόχος είχε 2 νεκρούς και 2 βαριά τραυματισμένους που διασωθήκαν.

Κατόπιν επιφανειακής εξέτασης του βρισκόμενου γραπτού υλικού προέκυψε ότι πίσω από τους εν λόγω Έλληνες βρίσκεται μια άρτια οργανωμένη συμμορία. Θα δοθούν περαιτέρω διασαφηνίσεις μέσω των καταθέσεων των 17 συλληφθέντων και από την προσεχτική εξέταση των ντοκουμέντων.

Η έρευνα εναπόκειται στην αρμοδιότητα της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού Ρεθύμνου.

(περίληψη) Το πρώτο συνημμένο αφορά στην καταγραφή οπλισμού αμερικανικής, γερμανικής, ιταλικής και αγγλικής προελεύσεως καθώς και άλλου στρατιωτικού υλικού ή μη. Το δεύτερο αφορά στο χάρτη την εν λόγω περιοχή, καταγράφοντας στρατιωτικές κινήσεις.

Σελίδα 18 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το Επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοίκηση της Μεραρχίας «Siena», με ημερομηνία 17.8.1943.

Αναφέρεται στη διαταγή διεξαγωγής από κοινού ασκήσεων των γερμανικών και ιταλικών δυνάμεων στο ανατολικό διαμέρισμα και στη σημασία αυτών.

Σελίδα 19 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του Επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 18.8.1943.

Αναφέρεται στις νέες ημερομηνίες (καταγράφοντας στρατιωτικές μονάδες) πραγματοποίησης στρατιωτικών ασκήσεων.

Σελίδες 20-21 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το Επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 20.8.1943.

Αφορά στις στρατιωτικές άδειες των Γερμανών στρατιωτών στην Κρήτη.

Σελίδες 22-23 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το Επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 20.8.1943.

Αναφέρεται στην επανεξέταση όρων στις εντολές εκ του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης για λόγους στρατιωτικής ευελιξίας και καλύτερης κατανόησης.

Σελίδα 24 (περίληψη)

Δύο αντίγραφα στρατιωτικών εγγράφων. Το πρώτο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 17.8.1943, αναφέροντας την καλύτερη κατανόηση των σημάτων επικοινωνίας μεταξύ της αεροπορίας και πεζικού και τα προβλήματα που δημιουργούνται από τη μη τήρησή τους. Το δεύτερο του Επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 21.8.1943, πιστοποιεί την αποστολή του εν λόγω εγγράφου.

Σελίδες 25-26 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του Επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 30.8.1943. Αφορά στην επιχείρηση στην περιοχή του Ψηλορείτη.

(μετάφραση) 1) Οι τελευταίες επιχειρήσεις στην περιοχή της Ίδας αφήνουν να εικαστεί ότι η συγκεκριμένη περιοχή είναι σε μεγάλο βαθμό «μολυσμένη» από ολιγομελείς συμμορίες, κατασκόπους, τμήματα δολιοφθοράς κ.λπ.

Για την καταπολέμηση αυτών των ομάδων θα διεξαχθεί από την Μεραρχία μια μεγαλύτερης κλίμακας επιχείρηση.

2) Η πραγματοποίηση της εν λόγω επιχείρησης ανατέθηκε στο 65ο Σύνταγμα Γρεναδιέρων.

3) Χώρος διεξαγωγής αυτής:

Γέργερη- Κουδούνι (7 χλμ. βόρεια-βορειοδυτικά της Γέργερης) - Σπήλαιο Ιδαίων Άντρον - Τρίποδο (8 χλμ. δυτικά του σπηλαίου Ιδαίων Άντρο) - Πλάτανος - Βορίζια - Ζαρός.

Λεπτομερής οριοθέτηση της περιοχής μέσω 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων.

4) Στο 65ο Σύνταγμα Γρεναδιέρων θα διατεθούν και υπαχθούν οι κάτωθι δυνάμεις:

οι μονάδες επιτελείου του 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων,

2ο τάγμα 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων,

2ο τάγμα 16ου Συντάγματος Γρεναδιέρων,

Θωρακισμένο Τάγμα Αναγνώρισης 122 (2 ή 3 λόχοι κατόπιν αποφάσεως του 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων),

3ος λόχος 22ου Τάγματος Σκαπανέων.

Εάν κριθεί από το 65ο Σύνταγμα αναγκαίο, επιπλέον το 3ο τάγμα/ 65 (με 2 λόχους).

Οι μη ανήκοντες στο 65ο Σύνταγμα μονάδες θα υπαχθούν στο σύνταγμα για την επιχείρηση και προετοιμασία αυτής.

5) Η γραμματεία της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού Μοιρών θα συμμετέχει στην επιχείρηση.

6) Είναι σημαντικό να δράσουν γρήγορα και αποφασιστικά. Τα συναντημένα στην αποκλεισμένη περιοχή άτομα θα πυροβολούνται αμέσως.

Η αντίσταση στα χωριά της περιφέρειας της αποκλεισμένης περιοχής θα πρέπει αδιακρίτως να καταπνιγεί. Έχει ιδιαίτερη σημασία η ανακάλυψη σπηλαίων και καταφυγίων που προσφέρουν καταφύγιο στα μέλη των συμμοριών, χώρο και των προμηθειών αυτών.

7) Δίδεται ιδιαίτερη σημασία στην τήρηση μυστικότητας κατά την προετοιμασία της επιχείρησης.

Το κλιμάκιο επεξεργασίας της προετοιμασίας θα πρέπει να είναι ολιγομελές.

Ως συνθηματικό της επιχείρησης ορίζεται η λέξη «Wotan».

8) Η επιχείρηση θα πρέπει να σημειωθεί όσο το δυνατόν συντομότερα. Η τακτική και ημέρα πραγματοποίησης της θα αναφερθεί 2 ημέρες πριν την έναρξη της προφορικώς, μέσω ενός αξιωματικού του 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, στη Μεραρχία, Τμήμα Ια.

Σελίδα 27 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του Επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 31.8.1943.

Αφορά στη συμμετοχή τμημάτων της 22ης μοίρας Α/Α Πυροβολικού σε κοινή στρατιωτική άσκηση με την Πολεμική Αεροπορία και στην εκπαίδευση μονάδων για άμυνα εδάφους.

Σελίδα 28 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του Επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 31.8.1943.

Αναφέρεται στην άμεση ανάληψη διοικητικής ευθύνης του Τομέα Ηρακλείου και Ρεθύμνου από την 22η Μεραρχία Πεζικού.

Σελίδες 29-30 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του Επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 1.9.1943.

Αφορά στη μ.α. αντικατάσταση γερμανικών ταγμάτων από ιταλικά στους Τομείς Ηρακλείου και Ρεθύμνου.

Σελίδες 31-33 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο διοικητικό έγγραφο του 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, με ημερομηνία 2.9.1943.

Αφορά στην επιχείρηση στην περιοχή του Ψηλορείτη.

(μετάφραση) 1) Οι έως τώρα διεξαγόμενες επιχειρήσεις στην οροσειρά της Ίδης επιτρέπουν την εικασία ότι παραμένουν εκεί ακόμα τμήματα συμμοριών, πράκτορες και ομάδες δολιοφθορέων κ.ο.κ.

2) Την εξουδετέρωση των εν λόγω συμμοριών έχει αναλάβει το 65ο Σύνταγμα Γρεναδιέρων, με την πραγματοποίηση επιχείρησης που θα σημειωθεί αρχής γινομένης την 3.9.1943.

3) Περιοχή επιχείρησης (χάρτης 1: 100 000 1. ειδική έκδοση ΙΧ. 1941).

Γέργερη- Πρινιάς- Κάτω Ασίτες - Κρουσώνας - Τίμιος Σταυρός- πλησίον του Σημείου 353- Σίσαρχα - Ανώγεια - Ζωνιανά- Σημείο 2456,08 - Κουρήτες- Αποδούλι - Πλάτανος - Καμάρες - Βορίζια - Ζαρός.

4) Συμμετέχουν και βρίσκονται στη διάθεση του Συντάγματος για την επιχείρηση:

Επιτελείο λόχου 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων,

2ο τάγμα 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, 9ος λόχος/65,

2ο τάγμα 16ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, 12ος λόχος/ 65,

2 λόχοι θωρακισμένου τάγματος Αναγνώρισης 122 (2ος, 5ος λόχος και Επιτελείο),

2ος λόχος 22ου Συντάγματος Σκαπανέων, γραμματεία Μυστικής Αστυνομίας Στρατού Μοιρών γραμματεία, με αριθμό υπαλλήλων,

3ος λόχος 22ου Συντάγματος Σκαπανέων.

5) Η σημειωμένη στο συνημμένο χάρτη περιοχή της οροσειράς της Ίδας πρέπει να ερευνηθεί, βάσει κατατιθέμενου σχεδιασμού, ενδεδειγμένα για καταφύγια συμμοριών, προπάντων στις πλαγιές και στα φαράγγια.

Στα προς εξερεύνηση εδάφη πρέπει να συλλαμβάνονται όλοι οι συναντόμενοι πολίτες και να οδηγούνται στα γραφεία της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού και στην αποκλεισμένη περιοχή να πυροβολούνται όλα τα συναντόμενα άτομα και να αφαιρεθούν τα χαρτιά τους. Σε εξελισσόμενη σύγκρουση με ανταλλαγή πυρών πρέπει να εξακριβωθεί από τη Μυστική Αστυνομία Στρατού η ταυτότητα των νεκρών, κάθε ομάδα κρούσης θα αναφέρει στη μεραρχία τον ακριβή χώρο των νεκρών. Οι συλληφθέντες δράστες δεν θα πρέπει να πειραχθούν και θα φρουρούνται ως την άφιξη της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού.

Η επιστροφή θα σημειωθεί βάσει των ιδίων κατευθυντήριων γραμμών και τακτικής της προέλασης.

Έναρξη παράταξης για όλες τις ομάδες κρούσης στις 3.9.1943 και ώρα 05:00.

6) Οι υπαγόμενες μονάδες θα δημιουργήσουν ομάδες κρούσης, σύμφωνα με την παρακάτω δομή που θα εκκινήσουν από διατασσόμενα σημεία και θα πρέπει να φτάσουν εγκαίρως στα σημεία άφιξής τους έτσι ώστε να ξεκινήσουν την επιχείρηση στις 3.9.1943 και ώρα 05:00.

α) 2ο τάγμα 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων:

Δεξί όριο: Άνω Ζαρός (συμπερ.) - Ύψωμα 1614 (συμπερ.) Μαύρος Κούμος.

Αριστερό όριο: Νύβριτος (συμπερ.) - Τίμιος Σταυρός αποκλ.

Σημεία κατάληξης των ομάδων εφόδων: Άνω Ζαρός, Βορίζια, Καμάρες, Λοχριά, Πλάτανος, Αποδούλι.

Το τάγμα θα φτάσει στη Γραμμή Τίμιος Σταυρός (2456,08)- Ιδαίον Άντρον συμπερ- Σημείο 1713. Δομή κατόπιν ακριβέστερης ενημέρωσης του αρχηγού τάγματος.

Ο 3ος λόχος 22ου τάγματος Σκαπανέων υπάγεται στο 2ο τάγμα 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων.

β) 2ο τάγμα 16ου Συντάγματος Γρεναδιέρων.

Δεξί όριο: Κουρήτες (συμπερ.)- Τίμιος Σταυρός (συμπερ.)

Αριστερό όριο: Γονίδα (Σημείο 645)- Σημείο 572- σημείο 1202 – ανατολική περιφέρεια Ιδαίου Άντρου.

Σημεία κατάληξης των ομάδων εφόδου: Κουρούτες, Μαργαρίτες – Ζωνιανά – Ανώγεια.

Ένας λόχος από Κουρούτες προς βόρεια κατεύθυνση κατά μήκος του υψώματος Τίμιος Σταυρός έως την περιοχή του Σημείου 1313, από εκεί υποχωρώντας προς νοτιοανατολικά με κατεύθυνση τον Τίμιο Σταυρό,

ένας λόχος από Μαργαρίτες με αποστολή να προελάσει νοτιοδυτικά έως την περιοχή Άγιος Κωνσταντίνος – σημείο 1405,

ένας λόχος από την περιοχή των Ζωνιανών, προωθούμενος προς νότο έως την περιοχή του Βουλομένου,

ένας λόχος προωθούμενος από τα Ανώγεια έως τη βόρεια περιφέρεια Ιδαίου Άντρου.

γ) 3ο τάγμα / 65:

Δεξί όριο: Γονίδα – Σημείο 572 – Σημείο 1202 – ανατολική περιφέρεια Ιδαίου Άντρου.

Αριστερό όριο: Δαφνές αποκλ. – Μονή Γοργολαϊνι- Σημείο 1615 – Σημείο 1713 συνεχίζοντας έως το παρεκκλήσι της Ανάληψης.

Σημεία κατάληξης των ομάδων: Σίσαρχα, Τίμιος Σταυρός πλησίον Σημείου 353 – Κρουσώνας.

Ένας λόχος προερχόμενος από Σίσαρχα με νοτιοανατολική κατεύθυνση έως την γραμμή Μελιδομάσκαλη,

ένας λόχος από Τίμιο Σταυρό με νοτιοδυτική κατεύθυνση έως την περιοχή Μεσοχαλέπα,

ένας λόχος από Κρουσώνα μέσω Βλάχου έως τις πλαγιές του Υψώματος Σκίνακας (Σημείο 1751,70). Ο 2ος λόχος 22ου τάγματος Σκαπανέων υπάγεται στο 3ο τάγμα/ 65.

δ) Επιτελικός λόχος 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων.

Δεξί όριο: Δαφνές αποκλ. – μονή Γοργολαΐνη – Σημείο 1615- Σημείο 1713 έως το παρεκκλήσι Ανάληψη.

Αριστερό όριο: Σημείο 528 (Σκαφιδάρας) έως το σημείο 1860,14 (Κουδούνι).

Σημεία κατάληξης των ομάδων: Κάτω και Άνω Ασίτες. Από εκεί προωθούμενες ως την γραμμή Βλάχος – Σημείο 1615.

ε) Θωρακισμένο Τμήμα Αναγνώρισης 122:

Δεξί όριο: Σημείο 528 (Σκαφιδάρας) έως το Σημείο 1860,14 (Κουδούνι).

Αριστερό όριο: Άνω Ζαρός αποκλ.- Ύψωμα 1614 (Μαύρος Κούμος) αποκλ.

Σημεία κατάληξης των ομάδων κρούσης: Πρινιάς, Γέργερη, Νύβριτος.

Μια ομάδα κρούσης θα προωθεί από Πρινιά με βορειοδυτική κατεύθυνση προς Ψακοφάραγγο,

μια ομάδα κρούσης από Γέργερη θα προωθηθεί με βορειοδυτική κατεύθυνση, με εντολή να ερευνήσει τα φαράγγια στην περιοχή Ρούβας και το Ψακοφάραγγο,

μια μικρότερη ομάδα κρούσης από την περιοχή Νίβρυτος θα προωθεί προς βόρεια κατεύθυνση στο δυτικό τμήμα του φαραγγιού Ψακοφάραγγο.

7) Επικοινωνία.

Ασύρματη προς 2ο τάγμα 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, 2ο τάγμα 16ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, Θωρακισμένο Τμήμα Αναγνώρισης 122, 3ο τάγμα/ 65, επιτελικό λόχο. Στα υπόλοιπα κατόπιν συνημμένης διαταγής.

Φωτεινά σήματα:

Άσπρο χρώμα = «εδώ βρισκόμαστε!».

Κόκκινο χρώμα = «πέσαμε σε εχθρό» ή «εχθρός σε θέση βολής!».

Μοβ δέσμες καπνού = «άμεση υποχώρηση στους στρατώνες, περιμένετε περαιτέρω διαταγές!».

8) Επιχειρησιακή θέση Συντάγματος: Βενεράτο

9) Θα πραγματοποιηθεί η επιστροφή και το πέρας της επιχείρησης, εφόσον οι ομάδες κρούσης έχουν επιτύχει τους καθορισμένους στόχους για τους οποίους έχουν λάβει σχετικές εντολές και έχει δημιουργηθεί σύνδεση.

10) Εξοπλισμός: ανά ομάδα ένα ελαφρύ πολυβόλο με κύλινδρο, επιπλέον 2 κιβώτια πυρομαχικών, όσο το δυνατόν περισσότερα οπλοπολυβόλα, ταχυβόλα, τυφέκια με δίοπτρα, 2 χειροβομβίδες ανά οπλίτη, πιστόλια συμπληρωματικά.

11) Ενδυσμασία: κοντό παντελόνι, μακριές μπότες, πουκάμισο, σκούφος, δεν διατίθεται μάσκα αερίων, 2 παπούρια, κοιλιόδεσμοι, μάλλινες κουβέρτες, αδιάβροχο.

12) Σίτιση: ξηρά τροφή για 2 ημέρες, καθόσον είναι εφικτό σοκολάτα και ζάχαρη.

13) Όλοι οι στρατιώτες συνολικά θα ενημερωθούν πριν την έναρξη της επιχείρησης για την απαγόρευση ληλασίας.

14) Πρέπει να υποβληθεί μια τελική αναφορά έως τις 7.9.1943 στο Σύνταγμα.

Σελίδα 34 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του Επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 3.9.1943.

Αφορά στις αλλαγές σε έγγραφο του Επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού.

Σελίδες 35-39 και 41 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το Επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 3.9.1943.

(μετάφραση) 1) Πολιτική κατάσταση:

Η διάθεση του άμαχου πληθυσμού έχει κατά την περίοδο της αναφοράς αλλάξει λόγω των πραγματοποιημένων αντιποίνων και εκκενώσεων. Οι Έλληνες πολίτες είναι εκ τούτου εξαιρετικά τρομαγμένοι. Ωστόσο, η στάση τους απέναντι στα στρατεύματα κατοχής έχει σε μεγάλο βαθμό παραμείνει αμετάβλητη. Τη χρονική στιγμή μιας επίθεσης στο νησί θα πρέπει να αναμένεται μια υποστήριξη από μεγάλο τμήμα του πληθυσμού στις εχθρικές δυνάμεις.

Την παρούσα φάση, οι κάτοικοι της Κρήτης διακατέχονται από φόβο και σεβασμό απέναντι στον Γερμανό στρατιώτη. Οι Κρητικοί πρέπει να γνωρίζουν ότι για πράξεις δολιοφθοράς και τρομοκρατίας θα υπάρξει άμεση και σκληρή επέμβαση και θα υποστούν όλοι τις συνέπειες σε περίπτωση που ορισμένοι παραβιάσουν την ειρήνη.

Θα ήταν επωφελές εάν οι πραγματοποιούμενες επιχειρήσεις στον χρόνο αναφοράς (καταστροφή των Βοριζίων, εκκένωση του Ροδάκινου) αξιοποιούνταν υπό την κατάλληλη προπαγάνδα (στις ελληνικές εφημερίδες, με φυλλάδια), έτσι ώστε να κάνουν σαφές στον άμαχο πληθυσμό ότι κάθε συνεργασία με τις συμμορίες θα τιμωρηθεί με τον πιο αμείλικτο τρόπο.

2) Κατάσταση εχθρού:

α) Ο εχθρός περιορίζεται σε μεμονωμένες και σποραδικές πτήσεις αναγνώρισης και παρενόχλησης οι οποίες είναι συνδεδεμένες με ρίψη προκηρύξεων.

β) Η επιτυχημένη επιχείρηση στο νότιο τμήμα της οροσειράς της Ίδης κατά την οποία αιχμαλωτίστηκαν 17 συμμορίες και 12 σκοτώθηκαν, έδειξε ξεκάθαρα μια εξασθένηση των ομάδων στη συγκεκριμένη περιοχή.

γ) Ένας υπαξιωματικός της στρατιωτικής αστυνομίας σκοτώθηκε στις 18.8, κατά τη σύλληψη 1 Έλληνα στο Ροδάκινο. Το Ροδάκινο μετά από αυτό εκκενώθηκε.

(περίληψη) Αναφέρεται ακόμα ο σχεδιασμός στρατιωτικών ασκήσεων (επίσης, κοινή προγραμματισμένη άσκηση με ιταλικές μονάδες στρατού), η ανάληψη του Διαμερίσματος Ηρακλείου και Ρέθυμνου από την 22η Μεραρχία Πεζικού, μετακινήσεις γερμανικών και ιταλικών μονάδων και επιτελείων προς Πρινέ, Γαράζο, Ρέθυμνο, Επισκοπή, παράσταση του Οιδίποδα Τυράννου στις ανασκαφές της Κνωσού.

Αναφορικά με την κατάσταση καταλυμάτων και οικοσκευής καταγράφονται ελλείψεις σε είδη, στρατιωτικών αδειών αναφέρεται η ανάκληση όλων των αδειών (μεγάλο μέρος στρατιωτών δεν έχει λάβει άδεια εδώ και 1 έτος), με αντίκτυπο στο ηθικό των στρατιωτών, υπεράσπιση ακτών η τοποθέτηση αντιαρματικών 3,7 στο Καστέλλι και ναρκοθέτηση του κόλπου Μαλίων, καταγραφής πτήσεων αναφέρεται κινητικότητα στο Τομέα Δαφνών, Μαλίων, Αστερουσίων, Καστελλίου (ρίψη προκηρύξεων), Ηρακλείου (ρίψη βόμβας ή νάρκης στον εκεί λιμένα), του οδικού άξονα αναφέρεται η κατασκευή δρόμων και βελτιώσεις των ήδη υπαρχόντων.

Όσον αφορά στη διάθεση και ετοιμότητα οχημάτων αναφέρεται η ραγδαία επιδείνωση της κατάστασης (σημαντική αύξηση του αριθμού ακινητοποιημένων οχημάτων με βλάβες λόγω έλλειψης ανταλλακτικών και ελαστικών), στην κατάσταση τυρομαχικών παρουσιάζεται βελτίωση λόγω εισαγωγής τους από την ηπειρωτική Ελλάδα (καταγράφοντας ελλείψεις και την άμεση προμήθεια αυτών), οπλισμού σημειώνεται βελτίωση (προμήθεια αντιαρματικών, οβιδοβόλων, καραμπινών, μεταφορά οπλοργών από Αθήνα προς Κρήτη), καυσίμων η εισαγωγή 150 κυβικών (επαρκής ποσότητα για καθημερινές ανάγκες και ζητείται εκ νέου ανεφοδιασμός για στρατιωτικές ασκήσεις, επιχειρήσεις, μεταφορές στρατιωτικών τμημάτων). Η κατάσταση σίτισης κρίνεται ως ικανοποιητική (με εξαίρεση στα φυλάκια), υγειονομικού υλικού ως μη ικανοποιητική (καταγράφονται ελλείψεις προς τρέχουσα χρήση), υγείας των στρατιωτών ως καλή.

Αναφέρονται ακόμα ελλείψεις σε αξιωματικούς (16), διοικητικούς υπαλλήλους (20), υπαξιωματικούς (154), οπλίτες (1.022) (σύνολο 1.212 άνδρες).

Σελίδα 40 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το Επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 7.9.1943.

Αφορά μ.α. στη μεταφορά των μονάδων εφόδου για ταχύτερη και αμεσότερη επέμβαση.

Σελίδα 42-45 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το 65ο Συντάγμα Γρεναδιέρων προς το Επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 7.9.1943.

Αναφέρεται στην επιχείρηση στην οροσειρά Ίδης (2.-4.9.1943) σημειώνοντας το ικανοποιητικό τελικό αποτέλεσμα αυτής.

(μετάφραση) 2) Πραγματοποίηση:

Συνεπεία των απόκρημνων και άβατων διαδρομών στην οροσειρά ήταν εν μέρει, εξαιρετικά δύσκολο να λάβει χώρα η μετακίνηση και να προχωρήσει. Η προώθηση δεν μπόρεσε να πραγματοποιηθεί παντού, λόγω των μεγάλων υψομετρικών διαφορών που είχαν να ξεπεράσουν οι μονάδες.

Το φωτεινό άσπρου χρώματος σήμα «εδώ βρισκόμαστε» είχε επαληθευτεί εδώ ως αξιόπιστο. Η στάση των στρατιωτών ήταν άπογη. Οι άνδρες έδειξαν, παρά τις εξαιρετικές δυσκολίες της εν λόγω περιοχής, υπομονή και επιμονή.

Απώλειες προέκυψαν στο Θωρακισμένο Τμήμα Αναγνώρισης 122 όπου εκδηλώθηκαν περιπτώσεις τυρετού και 1 άνδρας έσπασε το μπράτσο του κατόπιν πτώσης.

3) Αποτέλεσμα της επιχείρησης:

Στην αποκλεισμένη περιοχή σκοτώθηκαν δια πυροβολισμού: 32 πολίτες.

Κατά την απόπειρα διαφυγής, σκοτώθηκαν δια πυροβολισμού: 8 πολίτες, μεταξύ των οποίων μια γυναίκα.

Στη Μυστική Αστυνομία Στρατού παραδοθήκαν: 21 συλληφθέντες εκτός αποκλεισμένης ζώνης πολίτες, μεταξύ των οποίων 1 γυναίκα.

Κατόπιν ελέγχου εκ της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού αφέθηκαν ελεύθεροι 11 από τους προαναφερθέντες συλληφθέντες.

Κατά την έρευνα βρέθηκαν:

3 γεμάτα τυφέκια,

1 σιλέτο,

1 ζώνη πυρομαχικών πολυβόλου (50 σφαίρες),

5 φυσίγγια τυφεκίου αγγλικής προελεύσεως,

σερβίτσιο φαγητού,

1 αγγλική σφυρίχτρα μιμούμενη τιτίβισμα και πυξίδα πορείας,

Άδεια φυσίγγιοθήκη γαλλικής προέλευσης.

Μεταξύ των νεκρών δια πυροβολισμού βρίσκονταν, σύμφωνα με τη Μυστική Αστυνομία Στρατού, 2 καταζητούμενα εδώ και μεγάλο χρονικό διάστημα μέλη συμμορίας. Επιπλέον έρευνες βρίσκονται σε εξέλιξη.

4) Έλαβαν χώρα, χωριστά, τα παρακάτω ιδιαίτερα συμβάντα:

(οι αναφερόμενοι νεκροί δια πυροβολισμού περιλαμβάνονται στο συνολικό αριθμό).

α) Ο 5ος λόχος 16ου Συντάγματος Γρεναδιέρων αναφέρει: Σε μια πέτρινη καλύβα πλησίον του Τηγαίου Λάκκας εντοπίστηκε 1 κοιμώμενος Έλληνας. Κατά την έρευνα της καλύβας βρέθηκε 2 γεμάτα τυφέκια. Αυτός και 3 ακόμα συλληφθέντες σε παραπλήσια περιοχή Έλληνες δεν έδωσαν καμιά απάντηση κατά την ανάκριση τους από τη Μυστική Αστυνομία Στρατού. Ο Έλληνας, στην κατοχή του οποίου βρέθηκαν τα όπλα, κατόρθωσε να διαφύγει τραυματισμένος. Τα ίχνη αίματος δεν μπόρεσαν να οδηγήσουν στο στόχο. Κατόπιν τούτου, ξεκίνησε, στις 5.9.1943, μια μεγάλη σε αριθμό περιπολία του 5ου λόχου 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, υπό τον επιλοχία Porpen με 2 αστυνομικούς σκύλους. Η εν λόγω περιπολία έφθασε, στις 12:00 περίπου, στο υψίπεδο (128,7 ύψος- 199δεξιά) εκεί όπου είχαν σκοτωθεί, στις 3.9.1943, 11 Έλληνες.

Όταν έφτασε η συγκεκριμένη περιπολία στην άκρη του υψώματος, παρατήρησε έναν αριθμό ανδρών από τις άκρες της παρυφής που αποχωρούσαν από το υψίπεδο. Ορισμένοι εξ αυτών ασχολούνταν με τους νεκρούς και είχαν τοποθετήσει, στο συγκεκριμένο διάστημα, σε τρεις διαφορετικές πλευρές ομάδες προστασίας.

Κατά την έναρξη των πρώτων πυροβολισμών, ένας αριθμός Ελλήνων υποχώρησε. Ο υπεύθυνος των σκυλιών εφόρμησε μαζί με αυτά εναντίων μιας ομάδας και σε σύντομο χρονικό διάστημα, τα σκυλιά αιχμαλώτισαν τους Έλληνες που αναμφίβολα φοβόντουσαν πολύ τα συγκεκριμένα ζώα. Στη συγκεκριμένη ομάδα βρίσκονταν ο δραπετής και τραυματισμένος Έλληνας. Από την εν λόγω περιπολία σκοτώθηκαν 20 Έλληνες. Σε 1 Έλληνα ο οποίος ήθελε να επιτεθεί με μαχαίρι κατά τη διάρκεια της ανάκρισης, βρέθηκε στην κατοχή του μια αγγλικής προέλευσης πυξίδα πορείας και σφυρίχτρα σινιάλων. Οι νεκροί θάφτηκαν στις 7.9.1943.

β) Η γυναίκα που πυροβολήθηκε, είχε αποπειραθεί να ρίξει προειδοποιητική βολή πλησίον του νεκροταφείου των Βοριζίων.

γ) Στο ύψωμα 1292 βρισκόταν ένα προσφάτως ανασκαπτόμενο κοίλωμα, μέσα στο οποίο είχε πιθανώς τοποθετηθεί, πριν λίγο χρονικό διάστημα, κάποιο τετράγωνο αντικείμενο.

δ) Σε 1 φαράγγι, 800 μ. περίπου βορειοανατολικά των Βιτσιλίων, ανακαλύφθηκε κυκλική επιφάνεια βαμμένη σε χρώμα μωβ, πιθανότατα υπόλειμμα σήματος καπνού.

ε) Σπηλιές σε:

δεξιά 214 100- ύψος 129 600

« 210 200- « 126 300

« 209 300 « 125 700

εμφανίζουν σχετικά φρέσκα ίχνη (υπολείμματα από φρούτα και πόσιμο νερό).

ζ) Νοτίως του Σημείου 1751,10 ανακαλυφθήκαν σε κοντινή απόσταση από πηγές νερού χώροι εκδήλωσης φωτιάς, περίπου 8-12 ημερών πριν.

η) Στο Ύψωμα Χαμένι (1276,65) λειτουργούσε ένα τυροκομείο.

Πρόσφατες θέσεις φωτιάς, βρισκόμενο καμένο ξύλο καθώς και υπολείμματα από φαγητά και φρούτα επιβεβαίωσαν τις αναφορές όλων σχεδόν των μονάδων ότι πολίτες, μέχρι και πριν σύντομο χρονικό διάστημα, παρέμεναν σε σπίτια και σπηλιές. Διαπιστώθηκε σε μια περίπτωση ότι ένα πετρόκτιστο σπίτι εγκαταλείφθηκε τη νύχτα της 3.9.1943. Πρέπει να θεωρηθεί ως δεδομένο ότι υφίσταται ένα σύστημα προειδοποίησης (μέσω φωτιάς, φωτεινών σημάτων) το οποίο ειδοποιεί εγκαίρως για προσέγγιση στρατιωτών.

4) Εμπειρίες:

α) Τα καταφύγια και σπηλιές είναι εν μέρει τόσο καλά, με φυσικό τρόπο, καμουφλαρισμένα και κρυμμένα που η ανακάλυψη τους μόνο μέσω σύμπτωσης. Οι ολιγάριθμες ομάδες συμμοριών υπερέχουν σημαντικά των στρατευμάτων στη γνώση της περιοχής. Η διάθεση σκύλων και η συνοδεία εμπιστων στη Μυστική Αστυνομία Στρατού απεδείχθη σημαντικού χαρακτήρα.

Το Σύνταγμα προτείνει για μια μελλοντική επιχείρηση, το κτένισμα μικρότερου σε έκταση χώρου με σχεδιαζόμενη «επαφή». Η επεξεργασία τακτικής του εν λόγω σχεδίου θα χρειαστεί, φυσιολογικά, μεγάλο χρονικό διάστημα.

β) Επικοινωνία:

Οι εκτοξευμένες φωτοβολίδες από τα υψώματα έχουν αποδειχθεί ως ωφέλιμες επειδή μπορούν να γίνουν από μεγάλη απόσταση ορατές.

Ο ήχος από τρομπέτα και οι φωνές θα πρέπει, όσο τον δυνατόν, να αποφευχθούν, επειδή κατά αυτόν τον τρόπο αποκαλύπτεται κάθε φορά η θέση των στρατευμάτων.

Οι ασύρματοι «Dora» έπρεπε να χρησιμοποιηθούν σε μεγάλους ύψους βουνά μόνο υπό προϋποθέσεις.

Οι συσκευές «Gustav» προσέφεραν ανά πάσα στιγμή μια καλή επικοινωνία μεταξύ ταγμάτων και λόχων. Να ληφθεί, ωστόσο, υπόψη ότι οι διαβιβάστες κινούνται με βραδύτερους ρυθμούς από το μέσο όρο των στρατευμάτων. Έτσι, θα πρέπει να επιβραδυνθεί ο χρόνος της κίνησης τους, ώστε να υπάρξει συγχρονισμός με το συμφωνημένο χρόνο άφιξης των διαβιβαστών.

γ) Εμπειρίες αναφορικά με τα αεροσκάφη:

Έχει επιτευχθεί μια σφαιρική εικόνα μέσω της ασύρματης επικοινωνίας με τα αεροσκάφη καθέτου εφόρμησης. Έχει καταστεί σε καθορισμένους χρόνους αναγκαίο, οι προχωρημένες ομάδες κρούσης να κάνουν ευδιάκριτη την παρουσία τους στους πιλότους μέσω υφασμάτων σήμανσης (σημαίες με τη σβάστικα) και άσπρων φωτοβολίδων. Εξαιτίας της ιδιομορφίας εδάφους και των ιδιαίτερων συνθηκών στον εναέριο χώρο, τα αεροσκάφη μπορούν να πετάξουν μόνο σε μεγάλο υψόμετρο, κάτι που καθιστά τη διάκριση πολιτών και στρατιωτών αδύνατη. Οι συμμαορίες θα κινούνται πιθανότατα μόνο σε μικρές ομάδες.

δ) Εξοπλισμός:

Όλες οι μονάδες αναφέρουν υπό πλήρη ταύτιση ότι τα υποδήματα (ιδιαίτερος τα υποδήματα τροπικών χωρών) αποδεικνύονται ανεπαρκή και έχουν παντού υποστεί μεγάλες φθορές. Στα στρατιωτικά τμήματα που χρησιμοποιούνται διαρκώς στα βουνά για αποστολές επιτήρησης θα πρέπει να διατεθούν, εξαιτίας αυτού, οπωσδήποτε ορειβατικά υποδήματα.

Εν κατακλείδι, το σύνταγμα αναφέρει ότι η απομάκρυνση βοσκών και κοπαδιών από την αποκλεισμένη περιοχή επιδρά θετικά, επειδή θα αφαιρεθεί από τις συμμαορίες η εύκολη και χωρίς έλεγχο δυνατότητα τροφοδοσία.

Σελίδες 46-49 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το Επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 8.9.1943.

Το ίδιο έγγραφο των σ. 42-45 αναφορικά με την επιχείρηση στην οροσειράς Ίδης. Ακολουθεί η μετάφραση παραλειπόμενου τμήματος στην αρχή και τέλος του εγγράφου.

(μετάφραση) Βάσει αποτελεσμάτων παλαιότερης επιχείρησης του 2ου τάγματος 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων στην οροσειρά Ίδης, η μεραρχία απεφάσισε να διεξάγει ανάλογη επιχείρηση με ισχυρές δυνάμεις στην συνολική περιοχή της εν λόγω οροσειράς.

Η διοίκηση ανατέθηκε στο 65ο Σύνταγμα Γρεναδιέρων και τίθενται στη διάθεση του οι κάτωθι δυνάμεις:

Επιτελικός λόχος 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων,

2ο τάγμα / 65,

2ο τάγμα 16ου Συντάγματος Γρεναδιέρων,

3ο τάγμα / 65 (άνευ 2ου λόχου),

Θωρακισμένο Τμήμα Αναγνώρισης (άνευ 3ου λόχου),

2ος και 3ος λόχος τάγματος Σκαπανέων 22,

2 αεροσκάφη καθέτου εφόρμησης.

Η επιχείρηση πραγματοποιήθηκε από 2.- 4.9.1943.

(περίληψη) Ακολουθεί το ήδη επεξεργασμένο περιεχόμενο εγγράφου

(μετάφραση) Προβλέπεται, κατά τη διάρκεια της νέας επιχείρησης, η καταστροφή όλων τις καλυβών και καταλυμάτων στην αποκλεισμένη περιοχή και οι ανακαλυφθείσες σπηλιές και καταφύγια να καταστούν πλέον μη προσβάσιμα στις συμμαορίες ώστε να αφαιρεθούν σε αυτές οι προϋποθέσεις επιβίωσης τους.

Θα πραγματοποιείται συνεχής επιτήρηση, ιδιαίτερος των πηγών και επιπλέον, θα σημειωθούν μεγαλύτερης κλίμακας επιχειρήσεις.

Σελίδες 50-52 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από τη Διοίκηση Πυροβολικού προς το Επιτελείο της 22^{ης} Μεραρχίας Πεζικού που φέρει ημερομηνία 28.7.1943.

Καταγραφή των υπαγόμενων στο 22ο Σύνταγμα Πυροβολικού ιταλικών πυροβολαρχιών, της ετοιμότητας ανάληψης δράσης, των χώρων εγκατάστασης και μετακινήσεις αυτών.

Σελίδες 53-58 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 9.9.1943.

Διαταγή περί ανάληψης του Διαμερίσματος Ανατολή από γερμανικές μονάδες (22η Μεραρχία Πεζικού). Αναφέρει μ.α. την αναγκαιότητα αποχώρησης των ιταλικών μονάδων απ' όλους συνολικά τους τομείς και στρατιωτικές θέσεις (ανάληψη αυτών από τα γερμανικά στρατεύματα) και την αντικατάστασή τους από γερμανικές μονάδες (καταγράφονται στρατιωτικά τμήματα, χώρος εγκατάστασης, όρια τομέα), την αναδιάρθρωση των γερμανικών μονάδων στον Τομέα Ηρακλείου και Ρέθυμνου, λαμβάνόμενα μέτρα αντικατάστασης (με «ειρηνικό τρόπο» λόγω των έως τώρα καλών σχέσεων μεταξύ αυτών, σε έσχατη λύση με τη βοήθεια των όπλων), τη συγκέντρωση τους (υπό γερμανική επιτήρηση) σε χώρους στην ενδοχώρα, σε μακρινή απόσταση από τις ζώνες επάκτιας υπεράσπισης, τον αφοπλισμό τους και την εκ νέου, ενδεχομένως, χρησιμοποίηση αυτών (κυρίως των αξιωματικών) από τον γερμανικό στρατό.

Αναφέρεται ακόμα η επί μέρους ανάληψη του ιταλικού Πυροβολικού (καταγράφοντας υπεύθυνα στρατιωτικά τμήματα, τοποθέτηση νέων ευέλικτων γερμανικών τμημάτων Πυροβολικού για την ενίσχυση της άμυνας), του Α/Α Πυροβολικού (καταγράφοντας υπεύθυνο σύνταγμα και μετακινήσεις γερμανικών μονάδων), των ναυτικών δυνάμεων, των σκαπανέων, του δικτύου επικοινωνίας

Σχετικά με τα είδη εφοδιασμού αναφέρεται η χρήση των ιδίων αποθεμάτων επισιτισμού από τις ιταλικές δυνάμεις, η διατήρηση κατοχής του υγειονομικού υλικού, η αποτροπή από τον γερμανικό στρατό καταστροφής κάθε είδους εξοπλισμού (επιτήρηση των αποθηκών), η παράδοση του γερμανικού και ιταλικού οπλισμού, η παραμονή των αναγκαίων οχημάτων και υποζυγίων στις ιταλικές δυνάμεις και η παράδοση των υπολοίπων στις γερμανικές, με την εκ νέου χρησιμοποίηση των ιταλικών δυνάμεων (κατόπιν διάλυσης, αφοπλισμού, συγκέντρωσης αυτών) καταγράφεται ο καταμερισμός τους στη συνολική επικράτεια της νήσου, με καθήκοντα στη δημιουργία δρόμων, εργασιών σε αποθήκες στρατιωτικού υλικού, αεροδρόμια και λαμβανόμενα μέτρα αποτροπής πράξεων δολιοφθοράς εξ αυτών.

Σελίδες 59-60 (περίληψη)

Απόρρητο τηλεγράφημα από την 22η Μεραρχία Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 10.9.1943.

Ημερήσια Αναφορά, καταγράφοντας μετακινήσεις και αντικαταστάσεις στρατιωτικών μονάδων, χώρους αφίξεων και χρήση στρατιωτικών τμημάτων ως εφεδρείες.

Σελίδες 61-62 (Περίληψη-μετάφραση)

Σύμφωνο μεταξύ γερμανικών και ιταλικών δυνάμεων στην Κρήτη.

(μετάφραση) Η εξέλιξη της κατάστασης υποχρεώνει για το κάτωθι παρατιθέμενο σύμφωνο. Οι διαπραγματεύσεις θα διεξαχθούν στο πνεύμα της φιλίας και της αμοιβαίας κατανόησης που κυριαρχούσε έως τώρα μεταξύ των γερμανικών και ιταλικών στρατευμάτων στην Κρήτη.

Αμφότερες πλευρές υποχρεώνονται στην ακέραη εκτέλεση των ακολουθούμενων αναφερόμενων μέτρων:

1. Όλες συνολικά οι θέσεις και στρατιωτικές εγκαταστάσεις θα πρέπει να παραδοθούν ως έχουν στα γερμανικά στρατεύματα.
2. Τα ιταλικά στρατεύματα διατηρούν τα ατομικά τους όπλα (τυφέκια, μουσκέτα, πιστόλια) με τα αντίστοιχα ανά όπλο πυρομαχικά (π.χ. 72 σφαίρες ανά τυφέκιο ή μουσκέτο, 18 ανά πιστόλι).
3. Όλος συνολικά ο βαρύν οπλισμός στις στρατιωτικές θέσεις (πυροβόλα, αντιαρματικά άμυνας, αντιαεροπορικά, πυροβόλα πεζικού, ολμοβόλα, βαριά και ελαφρά πολυβόλα, οπλοπολυβόλα, χειροβομβίδες, νάρκες, εκρηκτική ύλη) θα παραδοθεί έτοιμος προς χρήση στα γερμανικά στρατεύματα.
4. Τα πολεμοφόδια θα παραμείνουν στις βάσεις, παράλληλα θα δημιουργηθεί 30 ημερών απόθεμα επισιτισμού για το γερμανικό προσωπικό βάσεων.
5. Ο μη βρισκόμενος στις στρατιωτικές θέσεις βαρύν οπλισμός πεζικού, θα συγκεντρωθεί ανά τάγματα και θα τεθεί προς φύλαξη έως ότου αποφασισθεί από κοινού η παραμονή τους.
6. Η ιταλική στρατιωτική διοίκηση θα εγγυηθεί της καλής κατάστασης όλων των όπλων, στρατιωτικού εξοπλισμού, οχημάτων, είδη εφοδιασμού κ.ο.κ.
7. Η υπάρχουσα τηλεπικοινωνία (μέσω ασυρμάτου και ραδιοτηλεγράφου) παραμένει ως έχει και θα αναληφθεί μαζί με τις συσκευές από τα γερμανικά στρατεύματα. Το ιταλικό προσωπικό θα παραμείνει στις θέσεις ασύρματων διαβιβάσεων και ραδιοτηλεγράφων, εξασφαλίζοντας την επικοινωνιακή σύνδεση μεταξύ των ιταλικών στρατευμάτων. Οι ραδιογράφοι με επικοινωνιακή σύνδεση προς Ρώμη, Αθήνα και Ρόδο μένουν έως έχουν και παραδίδονται από το ιταλικό προσωπικό στο γερμανικό. Η ιταλική στρατιωτική αρχή υποχρεώνεται της μη ανάληψης επικοινωνίας με τους Άγγλους- Αμερικανούς ή τους Έλληνες αντάρτες.
8. Για το συνολικό εφοδιασμό των ιταλικών στρατευμάτων θα επιμεληθεί η Ιταλική Διοίκηση Στρατού.
9. Τα οχήματα, υποζύγια, και φορτηγά ζώα θα παραδοθούν στα γερμανικά στρατεύματα, καθώς δεν θα χρησιμεύουν πλέον για εφοδιασμό στα ιταλικά, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των επιτελείων Διοικητή Φρουρίου Κρήτης και Ιταλικής Διοίκησης Στρατού.
10. Η οριστική διάθεση χώρων διαμονής στα ιταλικά στρατεύματα θα διευθετηθεί με μεταγενέστερη διάταξη.
11. Η Ιταλική Στρατιωτική Διοίκηση θα επιμεληθεί της ηρεμίας και τάξης στα στρατιωτικά καταλύματα και προς ενδεχόμενων κρητικών κινημάτων εξέγερσης. Νεάπολη, την 9η Σεπτεμβρίου 1943.

Σελίδα 63 (περίληψη)

Τηλεγράφημα από το Επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 11.9.1943.

Ημερήσια Αναφορά καταγράφοντας τη μεταφορά του 2ου τάγματος 31ου Συντάγματος Πεζικού από το Διαμέρισμα Ηρακλείου προς Σούδα, την πλήρη ετοιμότητα άμυνας του Διαμερίσματος, Ανατολή, την κατοχή όλου συνολικά του βαρύ οπλισμού από τον γερμανικό στρατό (εκτός του 3ου τάγματος 341ου Συντάγματος Πεζικού και του τάγματος Μελανοχιτώνων που συμμετείχαν στην επιχείρηση κοντά στις Μουρνιές), την παράδοση υπολοίπων πυρομαχικών, όπλων, καύσιμης ύλης, αποθηκών ανεφοδιασμού και σκαπανέων.

Σελίδα 64 (περίληψη)

Τηλεγράφημα του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 10.9.1943.

Διαταγή του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης περί συγκέντρωσης σε ασφαλή χώρο όλων των χαρτών με σημειώσεις θέσεων, ναρκοθετημένων χώρων, πυροβολαρχιών, εγγράφων στρατιωτικού ενδιαφέροντος καθώς και μηχανημάτων της τοπογραφικής

υπηρεσίας όλων συνολικά των ιταλικών δυνάμεων και την κατόπιν παράδοση αυτών στο επιτελείο Σκαπανέων Φρουρίου Κρήτης.

Σελίδες 65-66 (περίληψη)

Τηλεγράφημα προς επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 13.9.1943.
Τεχνικό λάθος στην εκτύπωσή του, καθιστώντας το δυσανάγνωστο.

Σελίδες 67-70 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 11.9.1943.

Αναφέρει τον καταμερισμό των ιταλικών δυνάμεων στη συνολική επικράτεια της νήσου, καταγράφοντας σε λίστα μονάδες, ώρα αναχώρησης, χώρο εγκατάστασης και υπεύθυνο γερμανικό στρατιωτικό τμήμα για τη μετακίνηση και συντονισμό τους.

Σελίδες 71-72 (περίληψη)

Απόρρητο τηλεγράφημα προς 22η Μεραρχία Πεζικού, με ημερομηνία από 11.9.1943.
Τεχνικό λάθος στην εκτύπωσή του, καθιστώντας το δυσανάγνωστο.

Σελίδες 73-74 (περίληψη)

Τηλεγράφημα από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 12.9.1943.

Ημερήσια Αναφορά, καταγράφοντας το θάνατο 1 Έλληνα από αντάρτες στη μονή Επανωσήφη και την απαγωγή Γερμανού οπλίτη και 2 στρατονόμων στην περιοχή της Άνω Βιάννου (αποστολή 2 λόχων για τη απελευθέρωση των στρατιωτών, σύλληψη 100 πολιτών της Βιάννου και των παρακείμενων χωριών και γνωστοποίηση στον εκεί πληθυσμό περί εκτέλεσης των ομήρων σε περίπτωση μη παράδοσης των Γερμανών στρατιωτών), την παράδοση όλων των ιταλικών στρατιωτικών αποθηκών στο Διαμέρισμα Ηρακλείου στις γερμανικές δυνάμεις και των ιταλικών Α/Α πυροβόλων πλησίον του Τυμπακίου, Πεζών και Δαφνών, την κατάσταση ετοιμότητας προβολής άμυνας στο Διαμέρισμα Ανατολή (καμία περίπτωση προστριβής με Ιταλούς στρατιώτες), την κινητοποίηση 2 διμοιριών εναντίων Ελλήνων ανταρτών πλησίον των Μουρνιών.

Σελίδες 75-76 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 12.9.1943.

Αναφέρει στρατιωτικές κινήσεις, αντικατάσταση ταγμάτων και λόχων στην ευρύτερη περιοχή Ηρακλείου, Μεσσαράς και Ρέθυμνου.

Σελίδες 77-78 (περίληψη-μετάφραση)

Τηλεγράφημα από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 13.9.1943.

Ημερήσια Αναφορά, καταγράφοντας τη σύλληψη 3 πολιτών πλησίον της μονής Αγίου Αντωνίου στην Άρβη, τη μετακίνηση Ιταλών στους χώρους συγκέντρωσής τους.

(μετάφραση) Επιχείρηση στην Άνω Βιάννο: Μια διμοιρία 11ου λόχου 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων περιέπεσε σε ενέδρα σε φαράγγι πλησίον της Κάτω Σύμης και περικυκλώθηκε από ένοπλους συμμορίτες. Η δύναμη των συμμοριτών εκτιμάται στους περ. 120 έως 150 άνδρες. Η διμοιρία δέχθηκε καταιγισμό πυρών από ύψωμα. Έως τώρα αναφερθήκαν οι εξής απώλειες: 12 νεκροί, πέντε τραυματίες, έξι αγνοούμενοι. Ο επικεφαλής λόχου τραυματίστηκε επίσης. Εν μέρει ακρωτηριασμός των τραυματιών. Κατά την άφιξη 2 επικουρικών λόχων ρίχθηκαν αμέσως πυρά και σκοτώθηκαν 12 έως 15 συμμορίτες. Οι υπόλοιποι διέφυγαν στα βουνά. Η Κάτω Σύμη

και ο Πεύκος πυρπολήθηκαν. Δεν υπάρχουν πλέον κάτοικοι εκεί. Η επιχείρηση συνεχίστηκε στις 13.9.

Σελίδα 79 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του Επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 12.9.1943.

Αναφέρεται στην ενσωμάτωση και χρησιμοποίηση ιταλικών στρατιωτικών μονάδων και αξιωματικών από τον γερμανικό στρατό για την ομαλή συνέχιση του πολέμου.

Σελίδα 80 (περίληψη-μετάφραση)

Τηλεγράφημα από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διαμέρισμα Ανατολή, Τομέα Ηρακλείου-Ρέθυμνου, με ημερομηνία 12.9.1943.

(μετάφραση) Τις τελευταίες 2 ημέρες επαναλήφθηκαν τα φαινόμενα επίθεσης και απαγωγής Γερμανών στρατιωτών από συμμορίες.

Όλες συνολικά οι απομακρυσμένες φρουρές, οι διασκορπισμένες στρατιωτικές θέσεις κ.ο.κ θα πρέπει να βρίσκονται σε κατάσταση ύψιστης επαγρύπνησης. Στην προκειμένη περίπτωση θα πρέπει να υπάρξει δραστική επέμβαση, εν ανάγκη με φυλάκιση Ελλήνων πολιτών ή με απειλή θανάτωσης δια τουφεκισμού, έως ότου επιτευχθεί η παράδοση των απαχθέντων Γερμανών στρατιωτών.

Στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο θα πρέπει να δοθεί σημασία στην εξουδετέρωση του εσωτερικού εχθρού μέσω αυξημένης στρατιωτικής δράσης, ώστε να καταπνίξουν, εν τη γενέσει, την κινητικότητα των συμμοριτών προς εκδήλωση επιθέσεων.

Οι ενισχυμένες περιπολίες στο εσωτερικό του νησιού, ιδιαίτερα σε απομακρυσμένες περιοχές, πρέπει σε όλες τις περιπτώσεις να διατηρηθούν, εν ανάγκη εις βάρος της υπεράσπισης των ακτών.

Σελίδα 81 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 12.9.1943.

Προτιθέμενες μετακινήσεις στο Διαμέρισμα Ανατολή καταγράφοντας μονάδες και χώρους.

Σελίδες 82-83 (περίληψη)

Ανακοίνωση στην ιταλική και γερμανική γλώσσα 2 γλώσσες από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης Braeur προς τους Ιταλούς Διοικητές και στρατιώτες.

Καταφέρεται εναντίον της τωρινής κυβέρνησης Badoglio (στρεφόμενη εις βάρος των συμφερόντων του ιταλικού λαού και στρατού), αναφέροντας μ.α. την προδοσία και σύλληψη του Μουσολίνι, τη συνεργασία της με τον Αμερικανό στρατηγό Wilson, την αλλαγή πλεύσης του ιταλικού στρατού, το ρόλο των μπολσεβίκων κατά του ιταλικού λαού, την επιθυμία της Γερμανίας για συνεργασία αυτής με το σύνολο των αξιωματικών και στρατιωτών, τη ρητή απαγόρευση παράδοσης ή πώλησης κάθε είδους γερμανικού στρατιωτικού εξοπλισμού στους Έλληνες πολίτες.

Σελίδες 84-85 (περίληψη)

Απόρρητο αντίγραφο στρατιωτικού εγγράφου από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς ιταλική στρατιωτική διοίκηση στην Κρήτη, με ημερομηνία 13.9.1943.

Αναφέρει την εξουσιοδότησή του διοικητή της εν λόγω μεραρχίας (Mueller) από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς την υλοποίηση διάλυσης των ιταλικών μονάδων, τη μεταφορά τους σε νέους χώρους παραμονής, τον πλήρη αποπλισμό τους όλων συνολικά των Ιταλών στρατιωτών με εξαίρεση τους αξιωματικούς (διατήρηση του ατομικού οπλισμού τους). Καταγράφεται η δημιουργία τριών δυνατοτήτων για το τι μέλλει γενέσθαι στους Ιταλούς στρατιώτες:

- α) συνέχιση της στρατιωτικής δραστηριότητας στην πλευρά και υπό τις διαταγές του γερμανικού στρατού,
- β) ως επικουρικές μονάδες στον γερμανικό στρατό άνευ διατήρησης οπλισμού,
- γ) περιορισμό αυτών.

Αναφέρεται ακόμα η μεταχείριση ως Έλληνες αντάρτες και η εκτέλεση τους σε περίπτωση διάθεσης ή πώλησης ιταλικού στρατιωτικού υλικού ή αδικαιολόγητης απομάκρυνσης από την μονάδα τους.

Σελίδα 86 (περίληψη)

Ίδιο έγγραφο της σ. 84.

Σελίδα 87 (περίληψη)

Απόρρητο τηλεγράφημα από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 14.9.1943.

Ημερήσια Αναφορά καταγράφοντας μετακινήσεις στρατευμάτων και έτοιμότητα πυρός στον Τομέα Ηρακλείου

Σελίδα 88 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 13.9.1943.

Αφορά στη δραστηριότητα ομάδων αντίστασης, καταγράφοντας την απαγωγή 3 Γερμανών στρατιωτών από Έλληνες αντάρτες νοτιοανατολικά της Άνω Βιάννου, την κινητοποίηση, στις 11.9, 2 λόχων προς απελευθέρωση αυτών, την ενέδρα εναντίων διμοιρίας κατά τη διάρκεια έρευνας σε βουνό και εκδήλωση επίθεσης από 100 περ. αντάρτες (γερμανικές απώλειες 18 νεκροί, 5 τραυματίες, 3 αγνοούμενοι, 6 πολυβόλα, πέντε οπλοπολυβόλα), την φυγή αυτών κατά την προσέγγιση των 2 λόχων και τον θάνατο 12-15 ανταρτών.

Αναφέρονται κατευθυντήριες γραμμές για την αποφυγή παρόμοιων επιθέσεων, όπως αυξημένη επαγρύπνηση των στρατευμάτων στις ορεινές περιοχές προς μια ανά πάσα στιγμή εκδήλωση επίθεσης, έτοιμότητα έναρξης πυρών, μη μετακίνηση τους εκτός κατεχόμενων χώρων, πιστή εφαρμογή της τακτικής εφόδου και καταπολέμησης κάθε δραστηριότητας αντάρτικων ομάδων εν τη γενέσει της.

Σελίδες 89-90 (περίληψη)

Απόρρητο τηλεγράφημα από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 15.9.1943.

Ημερήσια Αναφορά, καταγράφοντας την άφιξη 3 λόχων 2ου τάγματος 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων στον Τομέα Ρεθύμνου, μετακίνηση στρατιωτικών μονάδων προς Μοίρες και Αμπελούζο, την παράδοση οπλισμού του 2ου τάγματος 341 Συντάγματος Πεζικού (πλήρης αφοπλισμός μέρους των ιταλικών δυνάμεων), τη σύλληψη 2 πολιτών, μη έχοντας προσωπικά έγγραφα, πλησίον του Χανδρά και την εκτέλεση αυτών κατά την απόπειρα φυγής, τη θανάτωση μέλους αντάρτικης ομάδας στην απόπειρα διαφυγής του, δυτικά της Ιεράπετρας. Αναφορικά με την επιχείρηση στη Βιάννο: η θανάτωση 280 Ελλήνων κατά την απόπειρα διαφυγής τους, η πυρπόληση της Κάτω Σύμης και Πεύκου, ή σύλληψη του ανδρικού πληθυσμού της Άνω Βιάννου (συνολ. 310 άνδρες),

Σελίδες 91-93 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 14.9.1943.

Αναφέρεται στην χρησιμοποίηση των ιταλικών στρατευμάτων και την κατανομή τους σε 4 κατηγορίες:

1) Μάχιμοι:

Τίθενται χωρίς προϋποθέσεις υπό τις διαταγές των γερμανικών δυνάμεων, συνεχίζουν τη στρατιωτική τους δραστηριότητα έχοντας ενσωματωθεί στα γερμανικά τάγματα με ισότιμη μεταχείριση των Γερμανών στρατιωτών, διατηρούν τις στρατιωτικές στολές τους, φέρουν πλήρως στρατιωτικό οπλισμό και εξοπλισμό και τοποθετούνται για την υπεράσπιση των ακτών σε κοντινή απόσταση από τις γερμανικές δυνάμεις, με σκοπό τη συνδρομή τους σε περίπτωση ανάγκης.

2) Επικουρικοί:

Φέρουν ιταλική στρατιωτική στολή έχοντας στο μπράτσο διακριτικό, που δηλώνει ότι βρίσκονται στην υπηρεσία του γερμανικού στρατού, ελαφρύ οπλισμό, ανήκουν κυρίως στις μονάδες ανεφοδιασμού (ως οδηγοί, ράφτες, μάγειροι) ή στις ομάδες πυροβολικού, αντιαεροπορικών μέσων και σκαπανέων.

3) Πρόθυμοι:

Χωρίς στρατιωτικές υποχρεώσεις, άοπλοι (με εξαίρεση τους αξιωματικούς που διατηρούν ελαφρύ οπλισμό-πιστόλι) και τοποθετούνται κυρίως στην κατάσκευή οχυρωματικών έργων και δρόμων.

4) Συνθηκολογημένοι:

Όσοι δεν ανήκουν στις παραπάνω 3 κατηγορίες, υπό πλήρη αφοπλισμό (οι αξιωματικοί φέρουν εξάρτηση άνευ όπλου), βρίσκονται σε στρατόπεδα συγκέντρωσης υπό την επιτήρηση γερμανικής φρουράς.

Καταγράφονται επίσης υπεύθυνα γερμανικά στρατιωτικά τμήματα για τις 4 αυτές ομάδες.

Σελίδες 94-95 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο τηλεγράφημα από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 16.9.1943.

Ημερήσια Αναφορά, καταγράφοντας τη μη λειτουργία 6 προβολέων στον Τομέα Ηρακλείου, μετακίνηση στρατιωτικών τμημάτων προς Αθήνα, Πεζά, Κουνάβους, Δαφνές, την ανάληψη από τον 1ο λόχο 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων του στρατοπέδου ανεφοδιασμού στις Ποταμιές. Αναφορικά με την επιχείρηση στην Άνω Βιάννο καταγράφεται η εκεί μετακίνηση θωρακισμένου λόχου Αναγνώρισης 122, η σύλληψη 500 Ελλήνων στην αποκλεισμένη περιοχή πλησίον του Μύρτου, διαταγή για εκτέλεση τους (μη υλοποίηση της διαταγής λόγω διακοπής της ασύρματης επικοινωνίας), η απόπειρα διαφυγής 2 Γερμανών ομήρων στρατιωτών (θάνατος του ενός και η επιστροφή του δευτέρου στη μονάδα του).

Σελίδα 96 (περίληψη)

Απόρρητο τηλεγράφημα προς 22η Μεραρχία Πεζικού με ημερομηνία 15.9.1943.

Τεχνικό λάθος στην εκτύπωσή του καθιστώντας το δυσανάγνωστο.

Σελίδα 97 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από τον Διοικητή 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς διοικητή ιταλικών στρατευμάτων στην Κρήτη, με ημερομηνία 16.9.1943.

Αναφέρεται μ.α. στην περαιτέρω χρησιμοποίηση των ιταλικών στρατευμάτων και στον εγκλεισμό δυο ανωτέρων αξιωματικών του ιταλικού στρατού.

Σελίδες 98-99 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς διοίκηση ιταλικών στρατευμάτων στην Κρήτη, με ημερομηνία 16.9.1943.

Αφορά στις 4 κατηγορίες Ιταλών στρατιωτών (βλπ σ.91-93).

Σελίδα 100 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 16.9.1943.

Αφορά στην απαίτηση του επιτελάρχη 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς τον Ιταλό στρατηγό Carta περί αποσαφήνισης της περαιτέρω στάσης των ιταλικών στρατευμάτων και αξιωματικών και στον εγκλεισμό 2 ανωτέρων Ιταλών αξιωματικών για συμπεριφορά που παραπέμπει σε προδοσία.

Σελίδες 101-102 (περίληψη)

Απόρρητο τηλεγράφημα προς 22η Μεραρχία Πεζικού, με ημερομηνία 19.9.1943.

Τεχνικό λάθος στην εκτύπωση του καθιστώντας το δυσανάγνωστο

Σελίδα 103 (περίληψη)

Τηλεγράφημα από το 16ο Σύνταγμα Γρεναδιέρων προς τον αντισυνταγματάρχη Fischer, με ημερομηνία 17.9.1943.

Αναφέρει την εξαφάνιση του στρατηγού Carta, διοικητή των ιταλικών δυνάμεων στην Κρήτη, και άλλων στελεχών του ιταλικού στρατού, καταγράφοντας γεγονότα που προηγήθηκαν αυτής.

Σελίδες 104-109 και 111-114 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 18.9.1943.

Αναφέρεται στη μ.α. μη λήψη μέτρων επιτήρησης ανωτέρων Ιταλών αξιωματικών (λόγω συνεργασίας αυτών για την ομαλή παράδοση, αφοπλισμό και μετακίνηση των ιταλικών στρατιωτικών δυνάμεων), στη διατήρηση κατοχής λίγων στρατιωτικών οχημάτων από τα ιταλικά στρατεύματα για τον ανεφοδιασμό και μετακίνησή τους, στον εγκλεισμό σε στρατόπεδα συγκέντρωσης ιταλικών στρατιωτικών δυνάμεων, στην έλλειψη γερμανικών στρατιωτικών δυνάμεων (χρησιμοποίηση διοικητικού προσωπικού προς φύλαξη ιταλικών αποθεμάτων στις αποθήκες), στην εξαφάνιση του στρατηγού Carta και άλλων αξιωματικών (καταγραφή γεγονότων πριν την εξαφάνιση, σκιαγραφώντας, βάσει γεγονότων και κατόπιν ανακρίσεως, τη διαδικασία (δια)φυγής πιθανότατα μέσω θαλάσσης στα νότια παράλια), στην κατόπιν κινητοποίηση των γερμανικών δυνάμεων και λαμβανόμενα μέτρα (επιτήρηση της περιοχής του Δικταίου Άντρου- συμπ. πτήσεις αεροσκαφών- και των νοτίων - νοτιοανατολικών ακτών Άνω Βιάννου), στην άρνηση των ιταλικών στρατευμάτων για συνεργασία με αντάρτικες ομάδες (αναφέροντας διαπραγματεύσεις των ιταλικών στρατευμάτων με εκπροσώπους αντάρτικων ομάδων για την αποστασία και παράδοση του οπλισμού, η άρνηση αυτών με αποτέλεσμα τη σύλληψη των αντιπροσώπων και την παράδοση τους στα γερμανικά στρατεύματα), στον περιορισμό και επιτήρηση κατωτέρων αξιωματικών και επικεφαλής του ιταλικού στρατού και στην έπειτα μετακίνησή αυτών στα Χανιά.

Σελίδα 110 (περίληψη)

Απόσπασμα από τα έγγραφα της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, με ημερομηνία 28.10.1943.

Αφορά στην ανάκριση του Νικολάου Φραγκιαδάκη, κατοίκου Παναγιάς, καταγράφοντας την κατάθεση από μέλος αντάρτικης ομάδας (ονόματι Καράς) επιστολής, με περιεχόμενο διαταγή του Ιταλού στρατηγού Carta, περί συμπόρευσης των Ιταλών στρατιωτών και Ελλήνων, με σκοπό την εκδίωξη των Γερμανών από το νησί και την κατοχή όλων συνολικά των ιταλικών προμηθειών και σιτηρών από τις αντάρτικες ομάδες.

Σελίδα 115 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 18.9.1943.

Αναφέρει αλλαγές στα όρια μεταξύ Διαμερίσματος Ανατολή και Τομέα Ρεθύμνου (καταγράφονται οι εν λόγω περιοχές) και μετακινήσεις στρατιωτικών μονάδων.

Σελίδα 116 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 19.9.1943.

Αφορά στη δύναμη της 2ης Μοίρας 22ου Συντάγματος Πυροβολικού.

Σελίδες 117-118 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 20.9.1943.

Σημεία σύσκεψης διοικητών του γερμανικού στρατού στην Κρήτη, όπως αφοπλισμός των ιταλικών δυνάμεων, ενσωμάτωση ιταλικών στρατιωτικών τμημάτων στον γερμανικό στρατό, επιθεώρηση λόχων, στρατιωτική επιχείρηση εναντίων ανταρτών, εντολές για την υπεράσπιση ακτών, ανάληψη του Τομέα Ηρακλείου-Ρέθυμνου και Διαμερίσματος Ανατολή από τη μεραρχία, κατάσταση στα Βαλκάνια, Ιταλία και Ρωσία, αξιόποινες πράξεις μεταξύ Γερμανών στρατιωτών.

Σελίδες 119-124 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο -με 1 συνημμένο- του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 22.9.1943.

Αφορά στη Διαταγή του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης αναφορικά με την περαιτέρω δραστηριοποίηση των Ιταλών στρατιωτών και αξιωματικών, τα καθήκοντά τους, την ενσωμάτωση αυτών στις γερμανικές μονάδες, την παραμονή στο νησί ή τη μετακίνηση ορισμένων εξ αυτών στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Σελίδα 125 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού με ημερομηνία 21.9.1943.

Αφορά στα μέτρα αντιμετώπισης των ιταλικών στρατιωτικών τμημάτων που παραδίδουν τα όπλα τους στους αντάρτες ή διαπραγματεύονται με αυτούς (εντολή εκτέλεσης των αξιωματικών και μετακίνησης στο ανατολικό μέτωπο των υπαξιωματικών και οπλιτών-ως αιχμάλωτοι πολέμου- για καταναγκαστική εργασία).

Σελίδα 126 (περίληψη)

Απόρρητο τηλεγράφημα του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 14.9.1943.

Ίδιο περιεχόμενο σ. 125.

Σελίδες 127-131 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-με 1 συνημμένο- του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 22.9.1943.

Διαταγή διάλυσης της μεραρχίας «Siena», καταγράφοντας μ.α. την ενσωμάτωση ιταλικών στρατιωτικών τμημάτων πεζικού στα γερμανικά, μετακίνηση και διάλυση άλλων, τις αρμοδιότητες των Γερμανών διοικητών, την περαιτέρω χρήση στρατιωτικών εγγράφων από τον γερμανικό στρατό, διάλυση των επιτελείων της εν λόγω μεραρχίας, τη δημιουργία τεσσάρων κατηγοριών -ήδη αναφερθείσες- Ιταλών στρατιωτών καταγράφοντας δομή και καθήκοντα αυτών.

Σελίδες 132-136 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 24.9.1943.

Αφορά στη μεταχείριση των Ιταλών στρατιωτών και στα καθήκοντα αυτών.

Σελίδα 137 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 27.9.1943.

Αναφέρεται η μετακίνηση μονάδων πυροβολικού και πυροβόλων (από Αρμένους προς Τυμπάκι και αντίστροφα, από τις Δαφνές προς Πεζά και αντίστροφα, προς Ασήμι, Γκαγκάλες), στρατιωτικά καθήκοντα αυτών (αντιαεροπορική άμυνα εναντίων εναέριας επίθεσης χαμηλού ύψους, προστασία του οροπεδίου Λασιθίου από ρίψη αλεξιπτωτιστών και αερομεταφερόμενων στρατιωτικών τμημάτων, επέμβαση στο Διαμέρισμα Ανατολή).

Σελίδες 138-141 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-με 2 σχεδιαγράμματα- του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 19.9.1943.

Αφορά στο σχέδιο συναγεμίου μέσω ασυρμάτου (καταγράφονται οι μονάδες) και σε περίπτωση διακοπής της ασύρματης επικοινωνιακής σύνδεσης μέσω μοτοσικλετιστή-αγγελιοφόρου (καταγράφοντας μονάδες).

Σελίδες 142-155 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-με 4 συνημμένα- της Ομάδας Μάχης Mueller, με ημερομηνία 29.9.1943.

Διαταγή αναφορικά με την επιχείρηση κατοχής της νήσου Κω (με τον κωδικό «Πολική Αρκούδα»), καταγράφοντας μ.α. τη δύναμη κατοχής της νήσου (αποτελούμενη από μονάδες ιταλικού συντάγματος και 9 πυροβολαρχίες, αγγλικές δυνάμεις πεζικού και πυροβολικού), την χρήση του εκεί αεροδρομίου από αγγλικές αεροπορικές δυνάμεις (ως αεροπορική βάση), την αποστολή της Ομάδας Μάχης Mueller για κατάληψη της νήσου με την αρωγή γερμανικών ναυτικών και αεροπορικών δυνάμεων, με στόχο την εξουδετέρωση κάθε απειλής για τα γερμανικά πλοία ανεφοδιασμού στο Ανατολικό Αιγαίο. Αναφέρονται οι συμμετέχουσες στην επιχείρηση ομάδες απόβασης-αεροπορίας-ναυτικού, η αποστολή αυτών, οι συνδέσεις επικοινωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων στρατιωτικών τμημάτων, οι αξιωματικοί υπεύθυνοι για τη φόρτωση στα λιμάνια του Ηρακλείου- Σούδας και Πειραιά, η συμπεριφορά των στρατιωτών εν πλω, τα προβλεπόμενα μέτρα προστασίας, εντολές όσον αφορά στον επισιτισμό, υγρά καύσιμα, εξοπλισμό αυτών, η μεταφορά Άγγλων και Ιταλών αξιωματικών ως αιχμάλωτοι πολέμου.

Σελίδες 156-157 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο-με 1 συνημμένο- του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 1.10.1943.

Αφορά στη μεταχείριση των Ιταλών, καταγράφοντας μ.α. τη μεταφορά, κατά τις προσεχείς ημέρες, Ιταλών αιχμαλώτων (χαρακτηριζόμενοι εφεξής ως «έγκλειστοι υπό περιορισμό» και ως «αιχμάλωτοι πολέμου» για όσους έχουν προβάλλει αντίσταση εναντίων των γερμανικών δυνάμεων, έχουν αποπειραθεί να διαφύγουν και όσων έχουν περάσει στις γραμμές των αντάρτικων ομάδων), υπεύθυνες γερμανικές μονάδες για ενσωμάτωση Ιταλών στον γερμανικό στρατό, αναφέροντας αριθμό αξιωματικών-υπαξιωματικών και οπλιτών.

Σελίδες 158-161 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 3.10.1943.

Εκτίμηση Κατάστασης στην Κρήτη από 4.9 έως 2.10.1943.

Καταγράφει μ.α. τον εντυπωσιασμό του πληθυσμού λόγω των εξελίξεων στην Ιταλία, την ελπίδα αυτού για επικείμενη απόβαση συμμαχικών δυνάμεων, τη θετική εξέλιξη για τον γερμανικό στρατό από τον χωρίς εμπόδια αφοπλισμό των ιταλικών στρατευμάτων, τη δραστική επέμβαση εναντίων ομάδων ανταρτών, την αποδυνάμωση και διάλυση της Ομάδας Μπαντουβά εξαιτίας των σκληρών και αποφασιστικών μέτρων εναντίων του άμαχου πληθυσμού που βοήθουσε την ομάδα με τρόφιμα.

Αναφορικά με τη στρατιωτική εκπαίδευση καταγράφεται η μείωση ρυθμού λόγω μετακινήσεων στρατευμάτων, της ανάληψης του Διαμερίσματος Ανατολή εκ του 16ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, επιχειρήσεων εναντίον αντάρτικων ομάδων, κινητοποίησης στρατιωτικών τμημάτων για την επιχείρηση «Πολική Αρκούδα», με την επιβολή ποινών καταγράφεται μείωση του αριθμού αυτών, την κατάσταση καταλυμάτων μη ικανοποιητική (μεγάλη έλλειψη σε είδη διαμονής) των στρατιωτικών αδειών δυσκολίες στην χορήγηση αυτών (επιδείνωση της κατάστασης: άνω του ήμισυ των στρατιωτών της μεραρχίας και των υπαγόμενων μονάδων δεν έχει λάβει άδεια για περισσότερο από 12 μήνες).

Όσον αφορά στην επάκτια υπεράσπιση και δημιουργία οχυρωμάτων καταγράφεται η δημιουργία χαρακωμάτων στο κατεστραμμένο αεροδρόμιο του Τυμπακίου εναντίων τεθωρακισμένων αρμάτων μάχης, η επάνδρωση βάσεων επάκτιας υπεράσπισης με γερμανικές δυνάμεις λόγω της απόσυρσης των ιταλικών στρατευμάτων (σημαντική μείωση του αριθμού δυνάμεων), η επιβράδυνση του ρυθμού εκτέλεσης κατασκευαστικών έργων, λόγω της δραστηριοποίησης σκαπανέων σε άλλες θέσεις (αναμένεται βελτίωση της κατάστασης μέσω τοποθέτησης ιταλικών λόχων σκαπανέων), στην εναέρια κατάσταση καταγράφεται ενίσχυση των συμμαχικών πτήσεων αναγνώρισης και παρενόχλησης και ρίψεις βομβών, στην κατάσταση κατασκευής οδικών αξόνων αναφέρεται η προέκταση και βελτίωση του παρακαμπτήριου δρόμου Ηρακλείου- Γαζίου, η μη αποπεράτωση του δρόμου Αγίας Γαλήνης- Πύργου, στρατιωτικών οχημάτων η ανάγκη διάθεσης μεγαλύτερου αριθμού και η αύξηση των ακινητοποιημένων λόγω έλλειψης ελαστικών και ανταλλακτικών, υγρών καυσίμων η ανάγκη μεγαλύτερης διάθεσης, πολεμοφοδίων καταγράφεται έλλειψη λόγω νέας προμήθειας πυροβόλων, τροφοδοσίας ως ικανοποιητική, υγειονομικού υλικού αναμένεται βελτίωση λόγω προβλεπόμενης διάθεσης ιταλικών αποθεμάτων, κατάσταση υγείας θεωρείται σε γενικές γραμμές καλή (μικρή αύξηση περιπτώσεων ελονοσίας).

Σελίδα 162 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Ανώτατη Διοίκηση Ομάδας Στρατιών Ε, με ημερομηνία 5.10.1943.

Αναφέρεται στη δραστηριοποίηση του 1ου λόχου 47 Συντάγματος Γρεναδιέρων.

Σελίδες 163-164 (μετάφραση)

Τηλεγράφημα της 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 8.10.1943.

Ημερήσια Αναφορά. (μετάφραση) Διαμέρισμα Ρέθυμνου:

Στον Καλλικράτη εντοπίστηκαν από την Ειδική Ομάδα Schubert 7 τυφέκια, ένα κυνηγητικό όπλο και 6 πιστόλια. 50 άνδρες, καταγόμενοι όλοι από χωριά μακρινής απόστασης μεταξύ τους, κρίθηκαν ως ύποπτοι και εκτελέστηκαν. Το μέρος καταστράφηκε. 1 λόχος ναυτικού και 1 επιτελικός λόχος Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης θα αφιχθούν αύριο, πριν το μεσημέρι, στο Ασκύφου και 1 λόχος από Αγιά θα φτάσει

στην Κάνεπο (Κάνδανο;). Κατόπιν, θα απομακρυνθούν. Κατ' αυτόν τον τρόπο το πέρας της δράσης συμμοριών.

Διαμέρισμα Ηρακλείου:

Τομέας Καστελλίου: από 8:15 έως 14:15 συναγεμός αεροπορικής επίθεσης, στις 8:21 επίθεση από 13 τετρακινητήρια βομβαρδιστικά στο αεροδρόμιο Καστελλίου, ρίψη 100 περ. βομβών, το μεγαλύτερο μέρος με ωρολογιακό μηχανισμό ανάφλεξης, από τις οποίες 55 εξερράγησαν. Τμήματα βομβών στον αεροδιάδρομο του αεροδρομίου. Από 13:22 έως 14:00 συναγεμός αεροπορικής επίθεσης. Πτήση 13 εχθρικών αεροσκαφών, πραγματοποιήθηκαν αντιαεροπορικά πυρά, δεν έγινε ρίψη βομβών.

Τομέας Δαφνών: από 8:30 έως 13:30 συναγεμός αεροπορικής επίθεσης, πτήση 15 αεροσκαφών, δεν πραγματοποιήθηκε ρίψη βομβών.

Τομέας Ηρακλείου, παράλια: Από 9:57 ως 10:31 συναγεμός αεροπορικής επίθεσης, πτήση 22 βομβαρδιστικών, ρίψη 50 περ. εκρηκτικών βομβών, από τις οποίες κάποιες με ωρολογιακό μηχανισμό ανάφλεξης. 1 αεροσκάφος Junker 88 υπέστη ζημιές, 2 τμήματα βομβών στο διάδρομο προσγείωσης και 10 στον αεροδιάδρομο. Από 13:17 έως 14:00 σήμανση συναγεμού αεροπορικής επίθεσης, δεν εντοπίστηκαν εχθρικά αεροσκάφη.

Τομέας Τυμπακίου: Από 8:10 έως 8:46 σήμανση συναγεμού αεροπορικής επίθεσης, πτήση 16- 22 εχθρικών αεροσκαφών, δεν πραγματοποιήθηκε ρίψη βομβών. 1 άνδρας του λόχου σκαπανέων ναυτικού γκρεμίστηκε πλησίον του φυλακίου 604 Α- Κεφάλι, με θανατηφόρο αποτέλεσμα, έχει τεθεί σε εφαρμογή η διαδικασία διάσωσης του και βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη.

Τομέας Μαλίων: Στη βάση 314 προκάλεσε ένας Ιταλός στρατιώτης, λόγω λάθους χειρισμού, έκρηξη χειροβομβίδας, από την οποία 3 Φασίστες τραυματίστηκαν σοβαρά.

Διαμέρισμα Ανατολή: ανατολικά του Καβουσίου δέχτηκαν πυρά, στις 20:30, 1 φορτηγό και 1 όχημα. Το όχημα επέστρεψε αβλαβές. Το φορτηγό όχημα δεν έχει ακόμα αφιχθεί. 1 διμοιρία 3ου τάγματος 16ου Συντάγματος και τμήματα του 1ου τάγματος /16 έχουν δραστηριοποιηθεί. Δεν έχει προκύψει ακόμα κάποιο αποτέλεσμα.

Σελίδα 165 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 11.10.1943.

Αφορά στην αναδιάρθρωση μονάδων Πυροβολικού καταγράφοντας αντικατάσταση και μετακίνηση αυτών.

Σελίδα 166 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 12.10.1943.

Διαταγή του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης περί αναδιάρθρωσης δομής Πυροβολικού στο Διαμέρισμα Ανατολή, καταγράφοντας μετακινήσεις και ετοιμότητα επέμβασης.

Σελίδες 167-168 (περίληψη- μετάφραση)

Απόρρητο τηλεγράφημα από το Επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 14.10.1943. Ημερήσια Αναφορά.

(μετάφραση) Διαμέρισμα Ανατολή:

1) Περιπολία του 9ου λόχου συνέλαβε οπλισμένους Ιταλούς, κατά τις νυχτερινές ώρες της 12.10, στην περιοχή του Κατσιδωνίου. Η ίδια περιπολία δέχθηκε στις 13.10, στις 07:30 περ., σε περιοχή 1,5 χλμ. βορειοανατολικά του Κατσιδωνίου πυρά Ιταλών και ρίχθηκαν εναντίων αυτής χειροβομβίδες. Η δύναμη των Ιταλών αποτελείτο από 50- 60 άνδρες. Κατόπιν σύντομης ανταλλαγής πυρών, η περιπολία υποχώρησε προς το λόχο αυτής. Δεν υπήρξαν απώλειες. Στις 13:00 στράφηκαν 2 διμοιρίες του 9ου λόχου υπό τη διοίκηση του υπολοχαγού Kirschbaum, εναντίων ένοπλων Ιταλών στο Κατσιδώνι. Δεν υπάρχουν έως τώρα σχετικές αναφορές

2) Δολιοφθορά σε καλώδια, 1 χλμ. βορείως της Επισκοπής. Αφαιρέθηκε 100 μέτρα αγωγός εν μέρει πέτρινος. Το κομμάτι σύρθηκε έξω. Ειδοποιήθηκε η Μυστική Αστυνομία Στρατού Ιεράπετρας.

Διαμέρισμα Ηρακλείου: Χώρος Επιτήρησης Μεσσαρά: στις 12.10, 21:20, αναφορά του Θωρακισμένου Τμήματος Αναγνώρισης 122: πλησίον του Κρότου, περιοχή του σταθμού Λέντας εντοπίστηκαν 80 πρόβατα που οδηγούνταν από συμμορίες,- περίπου 5 άνδρες -.

Ασφάλιση του δρόμου Πόμπια- Μοίρες- Άγιοι Δέκα μέσω 9 περιπολιών του Θωρακισμένου Τμήματος Αναγνώρισης 122, 3ου λόχου τάγματος Σκαπανέων 22, 7ης πυροβολαρχίας 22ου Συντάγματος Πυροβολικού. Παράλληλα, εστάλησαν 2 επιπλέον περιπολίες στους βοσκοτόπους στην περιοχή Ασήμι- Λούρες.

Οι περιπολίες επέστρεψαν, στις 13.10 και ώρα 19:00, άνευ αποτελέσματος.

Τομέας Τυμπακίου:

Νεροποντές ακολουθούμενες από πλημμύρες και χείμαρρους καταστρέψανε ένα τμήμα των θέσεων του 2ου λόχου/623 και μέρει τον επισιτισμό και πολεμοφόδια. Οι γέφυρες πάνω από τον Κληματιανό ποταμό κατέρρευσαν, με αποτέλεσμα να διακοπεί η συγκοινωνία προς Αγία Γαλήνη.

1 άνδρας της 1ης Επάκτιας Πυροβολαρχίας 283 έπεσε σε χείμαρρο και πνίγηκε. Στην Αγία Γαλήνη παρασύρθηκαν 2 φλογοβόλα και ένα μέρος των ναρκών από τα νερά.

Διαμέρισμα Ρέθυμνου: ελέγχτηκε το καμουφλάρισμα των βάσεων.

Σελίδα 169 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 14.10.1943.

Διαταγή του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης αναφορικά με τη μεταχείριση των Ιταλών στρατιωτών, την ενσωμάτωσή τους στα γερμανικά στρατεύματα, τη μείωση ποσότητας επισιτισμού (στο επίπεδο αιχμαλώτων πολέμου) στην περίπτωση μειωμένης επίδοσης εργασίας και συνεργασίας και απειλή μεταφοράς στο Ανατολικό Μέτωπο, σε στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας, όσων αρνούνται να συνεργαστούν.

Σελίδες 170-171 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 16.10.1943.

Αφορά στην αναδιάρθρωση Πυροβολικού στο Διαμέρισμα Ανατολή (καταγράφονται μετακινήσεις και αντικαταστάσεις μονάδων πυροβολικού).

Σελίδες 172-173 (περίληψη)

Δύο (2) απόρρητα αντίγραφα στρατιωτικών εγγράφων. Το πρώτο από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς 22η Μεραρχία Πεζικού, με ημερομηνία 18.10.1943. Αφορά στις αντικαταστάσεις τμημάτων πυροβολικού. Το δεύτερο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 21.10.1943, αφορώντας στην αναδιάρθρωση Πυροβολικού.

Σελίδες 174-175 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 18.10.1943.

Ίδιο περιεχόμενο σ. 172.

Σελίδα 176 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 23.10.1943.

Μετακινήσεις στρατιωτικών τμημάτων προς Ρούστικα και Πεζιά.

Σελίδες 177-183 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-με 1 συνημμένο- από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 24.10.1943.

Διαταγή αναφορικά με τη μεταχείριση των Ιταλών στρατιωτών από τις γερμανικές δυνάμεις. Καταγράφεται μ.α. η απαίτηση εκ των γερμανικών στρατιωτικών αρχών περί εξέφρασης ξεκάθαρης πρόθεσης αυτών προς περαιτέρω συνέχισης δράσης στο πλευρό των γερμανικών δυνάμεων ή μη (σε περίπτωση μη συνεργασίας η αιχμαλωσία αυτών-αιχμάλωτοι πολέμου-), η κατηγοριοποίηση σε 4 βαθμίδες: α) όσοι φέρουν οπλισμό, επιθυμώντας τη συνέχιση του αγώνα στο πλευρό των γερμανικών στρατευμάτων (ως πιστοί στη συμμαχία), φέρουν μέχρι νεωτέρας τις στολές τους, τα διακριτικά και περιβραχιόνιο κίτρινου χρώματος με τη αναγραφή «Γερμανικός Στρατός» και απολαμβάνουν ιδίων των Γερμανών δικαιωμάτων,

β) όσοι συνεργάζονται με τον χαρακτηρισμό «Πρόθυμοι» ή «Επικουρικοί», η ομοιόμορφη κατανομή τους στις γερμανικές ομάδες και στρατιωτικές θέσεις, όπου εντοπίζεται έλλειψη ανδρών (π.χ λόγω στρατιωτικών αδειών) και απαγόρευση συνύπαρξης με «Επικουρικούς» άλλων χωρών (όπως Ρώσοι) λόγω φυλετικής ομοιομορφίας (σε περίπτωση κρουσμάτων απείθειας και αντίστασης εντολή εκτέλεσης αυτών και των επικεφαλής)

γ) όσοι αρνούνται τη συνεργασία, με τον χαρακτηρισμό «Εγκλειστοί» και η άμεση μεταφορά αυτών στη Γερμανία,

δ) όσοι έχουν προβάλει αντίσταση ή συνεργαστεί με ελληνικές αντάρτικες ομάδες (μ.α. παράδοση του οπλισμού τους στους αντάρτες) ως «αιχμάλωτοι πολέμου», εντολή εκτέλεσης των αξιωματικών και μεταφορά των υπαξιωματικών και οπλιτών στο Ανατολικό Μέτωπο για καταναγκαστική εργασία .

Σελίδα 184 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 25.10.1943.

Αφορά στην πρόθεση αναδιάρθρωσης διοίκησης Πυροβολικού στο Διαμέρισμα Ανατολή, καταγράφοντας στρατιωτικά τμήματα, χώρο και πλεονεκτήματα αυτής.

Σελίδα 185 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 26.10.1943.

Αναφέρεται στους δοσμένους όρκους των διαφόρων κατηγοριών και στρατιωτικών βαθμών των Ιταλών που παραμένουν πιστοί στη συνεργασία με τα γερμανικά στρατεύματα.

Σελίδα 186 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 28.10.1943.

Αναφέρεται στη στρατιωτική εκπαίδευση σε πυροβόλα όπλα από μέλη του Πεζικού και στις δυσκολίες αυτής.

Σελίδα 187 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 28.10.1943.

Αφορά στη νέα στρατιωτική ταυτότητα των Ιταλών στρατιωτών κατόπιν ορκωμοσίας αυτών για υπαγωγή στον γερμανικό στρατό (για τους αρνητές πίστης στη συμμαχία διατάζεται η μεταφορά τους στη φυλακή της Αγιάς και ο εκεί εγκλεισμός τους).

Σελίδα 188 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 28.10.1943.

Αναφέρεται στην παράδοση του Διαμερίσματος Ρεθύμνου από την 22η Μεραρχία Πεζικού, προβλεπόμενες αλλαγές λόγω αποχώρησης στρατιωτικών τμημάτων της εν λόγω μεραρχίας και μετακινήσεις μονάδων προς άλλους τομείς.

Σελίδα 189 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 31.10.1943.

Αφορά στην παραλαβή 350 φλογοβόλων και στη διανομή τους στο Διαμέρισμα Ανατολή- Τομέας Ηρακλείου και Ρέθυμνου-, καταγράφοντας ακριβή αριθμό και τοποθέτηση υπευθύνου για την καθοδήγηση στον τρόπο χειρισμό αυτών.

Σελίδες 190-197 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο- με συνημμένο- του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 31.10.1943.

Αφορά στις προσθήκες (βλπ παρακάτω) στις κατευθυντήριες γραμμές της Ανώτατης Διοίκησης Ομάδων Στρατιάς Ε (συνημ. έγγραφο από 17.10.1943) καταγράφοντας μ.α. την επέκταση του πολέμου κατά των ομάδων αντίστασης, τη διαρκή επαγρύπνηση των γερμανικών μονάδων, την προσαρμογή στρατιωτικής εκπαίδευσης στις κλιματικές ανά περιοχή συνθήκες, την προτίμηση μεταφορών με έλκηθρα και ίππους (ενσωμάτωση στις μονάδες αλπινιστών όσων έχουν γνώση σκι), τη συνέχιση δημιουργίας οχυρωματικών έργων, βελτίωση και ενίσχυση των βάσεων-φυλακίων, προστασία-ετοιμότητα- φροντίδα-καμουφλάρισμα των σε σταθερή βάση πυροβόλων, τακτική μάχης (καμουφλάρισμα, αιφνιδιασμός, προστασία από πυρά, μάχη Εγγύς Απόστασης, εκπαίδευση σε πορεία αναγνώρισης, δημιουργία καταφυγίων, πρόχειρων γεφυρών, έργων παρεμπόδισης διείσδυσης του αντιπάλου και θέσεων σε πάγο και χιόνι, επίθεση εναντίον στόχου με περιορισμένη ορατότητα) τη φύλαξη οπλισμού και στρατιωτικού υλικού σε κατάλληλους χώρους (λαμβάνομένου υπόψη την καταστροφή πολεμοφοδίων κάθε τύπου από υγρασία) και τον μη ανεφοδιασμό αυτών λόγω δυσχερών συνθηκών μεταφοράς, την πρακτική εκπαίδευση των οδηγών οχημάτων στις συνθήκες χειμώνα (ευθύνη για τα οχήματα αυτών), την αποθεματοποίηση και έγκαιρη προμήθεια καύσιμης ύλης, αντιολισθητικών αλυσίδων, την προστασία αλόγων και μουλαριών από τις άσχημες καιρικές συνθήκες και μέτρα αντιμετώπισης επιδημιών στους (όπως ψώρα). Όσον αφορά στην Κρήτη (έγγραφο 22ης Μεραρχίας Πεζικού) καταγράφοντας μ.α. την πρόβλεψη έλευσης ενός μη ήρεμου χειμώνα (συνέχιση των συγκρούσεων με ομάδες αντίστασης, απόπειρα συμμαχικής απόβασης), την πρόθεση εξειδικευμένης στρατιωτικής εκπαίδευσης αξιωματικών, εντατικοποίηση των επιχειρήσεων εναντίον των ομάδων αντίστασης καθώς και των περιπολιών (δυσχεραίνοντας την επέκταση δράσης αυτών), λήψη μέτρων εναντίον βροχοπτώσεων και πλημμύρων (προφύλαξη των πολεμοφοδίων σε ασφαλές μέρος στις βάσεις-φυλάκια), αποξήρανση περιοχών (από λάσπη) για τη διατήρηση της προσβασιμότητας, βελτίωση του δικού δικτύου, μακριά από κεντρικές αρτηρίες για τη διασφάλιση της συγκοινωνίας- μεταφορών.

Σελίδες 198-205 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 3.11.1943.

Εκτίμηση Κατάστασης από 3.10-2.11.1943.

Καταγράφει μ.α. την αμετάβλητου χαρακτήρα στάση του άμαχου πληθυσμού απέναντι στα στρατεύματα κατοχής (ήρεμη και υπομονετική συμπεριφορά, με την επιφύλαξη εκ της γερμανικής αρχής για πιθανή μυστική δραστηριοποίηση αυτού εναντίον των

γερμανικών στρατευμάτων), την αύξηση του ρυθμού προπαγάνδας (σε πολλές περιοχές ρίψη ή κολλημένες στους τοίχους οικιών προκηρύξεις), τη με ενδιαφέρον παρακολούθηση των διαπραγματεύσεων στη Μόσχα από τμήματα του πληθυσμού, την ανησυχία της αστικής τάξης εξαιτίας των διαμορφωμένων οικονομικών και νομισματικών συνθηκών αναφορικά με την αλματώδη αύξηση του πληθωρισμού, τη μεγάλη υποτίμηση της δραχμής και την έλλειψη αγαθών πρώτης ανάγκης προκαλώντας δυσaráσκεια (πρόβλεψη για κατεύθυνση της δυσθυμία αυτής, μέσω συμμαχικής προπαγάνδας, εναντίον των γερμανικών αρχών), την απόσυρση της Ομάδας Μπαντουβά προς δυσμάς και τη διάλυσή αυτής σε μικρότερες ομάδες στο νότιο τμήμα του Διαμερίσματος Ρέθυμνου (διαπίστωση παραμονής τμημάτων της εν λόγω ομάδας στο νότιο τμήμα της οροσειράς Ίδης λόγω πολλών περιπτώσεων ζωοκλοπής), τον σημαντικό περιορισμό των περιπτώσεων δολιοφθοράς καλωδίων στο Διαμέρισμα Ανατολή εξαιτίας των επιβαλλόμενων σκληρών μέτρων (υποψία τέλεσης των δολιοφθορών από φυγάδες Ιταλούς στρατιώτες), η ρίψη υλικού προπαγάνδας από συμμαχικά αεροσκάφη (στο μεγαλύτερο μέρος των Διαμερισμάτων), κιβωτίων με υλικό δολιοφθοράς, οπλισμό, εκρηκτικά και ρουχισμό για τις ομάδες αντίστασης (εντοπισμός και κατάσχεσή αυτών από τις γερμανικές μονάδες), η μη απειλή, την παρούσα χρονική στιγμή, πραγματοποίησης επιθέσεων από αντάρτες (διασκορπισμός αυτών και εγκατάσταση στα χωριά τους), την εντατικοποίηση του ρυθμού στρατιωτικής εκπαίδευσης (ανά εβδομάδα και στα ιταλικά επίσης όπλα), τη σημαντική πρόοδο ετοιμότητας των ενσωματωμένων στο γερμανικό στρατό ιταλικών μονάδων, την αποδυνάμωση της μάχιμης δύναμης, ιδιαίτερα των τμημάτων Εφόδου, λόγω αποδυνάμωσης και μετακινήσεων αυτών για την επιχείρηση «Πολική Αρκούδα».

Αναφορικά με την επιβολή στρατιωτικών ποινών παρατηρείται μείωση (ωστόσο, αύξηση αυτών για λόγους παραμέλησης καθηκόντων φρούρησης και μη συνετή συμπεριφορά των στρατιωτών).

Αναφέρεται ακόμα η πραγματοποίηση θεατρικής παράστασης στο Ηράκλειο, διεξαγωγή αγώνων ποδοσφαίρου και χειροσφαίρισης, δυσκολίες στη μεταφορά του στρατιωτικού ταχυδρομείου, ελλείψεις ειδών στα καταλύματα, δραστική μείωση των δοθέντων στρατιωτικών αδειών (εξαιτίας μ.α μη διάθεσης επαρκών μέσων μεταφοράς των στρατιωτών στην ηπειρωτική Ελλάδα, βύθισης του μεταγωγικού «Sinfra», με απώλειες μεταξύ μελών της μεραρχίας).

Όσον αφορά στην υπεράσπιση ακτών και δημιουργία οχυρωμάτων καταγράφεται η πρόοδος των οχυρωματικών έργων στο Διαμέρισμα Ανατολή λόγω δραστηριοποίησης ιταλικών λόγων μηχανικού (στασιμότητα σε άλλους τομείς λόγω έλλειψης εργατικού δυναμικού και ισχυρών βροχοπτώσεων κατά το τελευταίο διάστημα- επίσης καταστροφές γεφυρών και δρόμων-), η ναρκοθέτηση του Τομέα Αγίου Νικολάου, η κατασκευή τάφρου στο αεροδρόμιο Τυμπακίου, στην εναέρια κατάσταση η σημείωση, κατά τακτά διαστήματα, πτήσεων συμμαχικών βομβαρδιστικών, η σχεδόν καθημερινή σήμανση συναγερμού αεροπορικής επίθεσης (ως κύριοι στόχοι αυτών τα αεροδρόμια Ηρακλείου και Καστελλίου), η συχνή ρίψη βομβών (μικρές υλικές ζημιές), στην κατάσταση οδικού δικτύου αναφέρεται η επείγουσα ανάγκη βελτίωσης αυτού, ειδικά των παρακαμπτήριων δρόμων του Ηρακλείου, Βενεράτου- Ηρακλείου (λόγω του στρατιωτικού νοσοκομείου Αγίας Βαρβάρας).

Καταγράφονται επίσης η επιδείνωση της κατάστασης ετοιμότητας των στρατιωτικών οχημάτων (ελλείψεις σε ελαστικά και ανταλλακτικά και μελλοντικό πρόβλημα στην κίνηση των οχημάτων), ελλείψεις πυρομαχικών, η ανάγκη εφοδιασμού καυσίμων, η ικανοποιητική κατάσταση σίτισης, η ελαφρά βελτίωση στον εφοδιασμό υγειονομικών ειδών λόγω χρήσης αποθεμάτων του ιταλικού στρατού, η καλή κατάσταση υγείας των στρατιωτών.

Σελίδα 206 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 4.11.1943.

Αναφέρεται στην άμεση ανάληψη του Διαμερίσματος Ρέθυμνου από την Ταξιαρχία Φρουρίου Κρήτης, καταγράφοντας μετακινήσεις, χώρους παραμονής, στρατιωτικά τμήματα.

Σελίδα 207 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 9.11.1943.

Αναφέρεται στην παράταξη έμπεδου τάγματος με επιτελείο και 4 λόχους.

Σελίδες 208-210 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 15.11.1943.

Αναφέρεται στη δημιουργία τάγματος πεζικού με επιτελείο και 4 λόχους, καταγράφοντας οπλισμό (βαρύ και ελαφρύ), έδρα παραμονής (Άγιος Νικόλαος) δομή (ελλείψεις σε αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και άνδρες).

Σελίδες 211-213 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 16.11.1943.

Διαταγή αναφορικά με την παράταξη και ετοιμότητα, στα πλαίσια της άμυνας, ενός (προσωρινού) λόχου απομάκρυνσης χημικών αερίων από τις στολές, οπλισμό και σώμα στην Αγία Βαρβάρα (καταγράφεται αριθμός αξιωματικών, υπαξιωματικών, ανδρών και οχημάτων).

Σελίδα 214 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 23.11.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση τάγματος πεζικού.

Σελίδες 215-216 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 23.11.1943.

Αφορά στις στρατιωτικές προετοιμασίες και εκπαίδευση της μεραρχίας για τη χειμερινή περίοδο.

Σελίδες 217-222 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-με συνημμένο- του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 24.11.1943.

Αφορά στην εκπαίδευση αντιμετώπισης χημικών αερίων στον τομέα της μεραρχίας (καταγράφεται μονάδα και στόχος εκπαίδευσης).

Σελίδα 223 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 29.11.1943.

Αφορά στην εκπαίδευση ανδρών Πεζικού στον χειρισμό πυροβόλων λόγω έλλειψης διαθέσιμου προσωπικού, με σκοπό τη χρήση των εν λόγω όπλων ιδιαίτερος εναντίον θαλάσσιων στόχων.

Σελίδα 224 (περίληψη)

Αντίγραφο απόρρητου στρατιωτικού εγγράφου του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 1.12.1943.

Κανονισμοί αναφορικά με τη μεταχείριση των Ιταλών στρατιωτών, διακρίνοντάς τους σε 2 κατηγορίες: αυτοί που παραμένουν πιστοί στο γερμανικό στρατό και όσοι τίθενται σε περιορισμό/εγκλεισμό.

Σελίδες 225-230 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 3.12.1943.

Εκτίμηση Κατάστασης για το διάστημα 3.11- 2.12.1943.

Αναφέρει μ.α. τη στάση του πληθυσμού απέναντι στις γερμανικές δυνάμεις κατοχής (καλόπιστη και συνάμα επιφυλακτική, ευνοϊκά επηρεασμένη από την ομιλία του Φύρερ στις 19.11), την παύση δραστηριότητας ομάδων αντίστασης κατόπιν απόσυρσης της Ομάδας Μπαντουβά, την πρόθεση διεξαγωγής στρατιωτικών ασκήσεων με τη συμμετοχή όλων των μονάδων, μετακινήσεις στρατιωτικών μονάδων, την αύξηση περιπτώσεων επιβολής στρατιωτικών ποινών, διαγωνισμούς με χρηματικό έπαθλο για συγγραφή ποιημάτων, φωτογραφία, ζωγραφική και σχέδιο.

Όσον αφορά στο στρατιωτικό ταχυδρομείο καταγράφονται καθυστερήσεις κίνησης αυτού, στα καταλύματα ελλείψεις σε κλίνες, θερμάστρες, φατισμό, στις στρατιωτικές άδειες αναφέρεται επιδείνωση (ως κύρια αιτία η έλλειψη μέσων μεταφοράς των στρατιωτικών στην ηπειρωτική Ελλάδα), στην υπεράσπιση των ακτών και δημιουργία οχυρωματικών έργων η εγκατάσταση ηλεκτροφόρου σύρματος στο αεροδρόμιο Καστελλίου, η με εντατικό ρυθμό συνέχιση οχυρωματικών έργων στο Διαμέρισμα Ανατολή, η διακοπή ναρκοθέτησης στον Τομέα Αγίου Νικολάου και Παχιάς Άμμου λόγω έλλειψης ναρκών.

Αναφορικά με τη θαλάσσια κατάσταση καταγράφεται αυξανόμενη εμφάνιση συμμαχικών υποβρυχίων πλησίον των ακτών του Διαμερίσματος Ανατολή (πυρά εναντίον μηχανοκίνητου ιστιοφόρου και βύθιση 3 πλοιαρίων από τορπίλη), την εναέρια κατάσταση αεροπορικές επιθέσεις χαμηλού ύψους (με συμμετοχή 3-6 αεροσκαφών) άνευ πρόκλησης σοβαρών υλικών ζημιών, σε τακτά χρονικά διαστήματα βομβαρδισμοί στα αεροδρόμια Ηρακλείου και Καστελλίου, υποχώρηση της αντίπαλης δραστηριότητας μετά το πέρας των επιχειρήσεων στα Δωδεκάνησα, η ρίψη 4 κιβωτίων ανεφοδιασμού στο Διαμέρισμα Ανατολή.

Καταγράφεται ακόμα η κατάσταση του οδικού άξονα, ιδιαίτερα των παρακαμπτήριων δρόμων (ως μη ικανοποιητική), των στρατιωτικών οχημάτων (ραγδαία επιδείνωση, σημαντική έλλειψη ελαστικών και βενζίνης, μη πρόβλεψη βελτίωση αυτής), πυρομαχικών (ελαφρά βελτιωμένη λόγω εφοδιασμού από το ατμόπλοιο «Tanais», καταγράφοντας τα αποθέματα του ιταλικού στρατού και ελλείψεις), των υγρών καυσίμων (επάρκεια αυτών), ειδών καθαρισμού στρατιωτικού εξοπλισμού (επάρκεια για το έτος 1943 λόγω ιταλικών αποθεμάτων), σίτισης και ρουχισμού (ικανοποιητική), υγειονομικού υλικού (βελτίωση λόγω ιταλικών αποθεμάτων), υγείας (ως καλή). Καταγράφεται επίσης έλλειψη 1.611 ανδρών για τη Μεραρχία (συμπεριλαμβανομένων αξιωματικών, διοικητικών υπαλλήλων, υπαξιωματικών, οπλιτών) λόγω απωλειών, τραυματισμένων και αγνοούμενων στις στρατιωτικές επιχειρήσεις στα Δωδεκάνησα.

Σελίδες 231-232 (περίληψη-μετάφραση)

Τηλεγράφημα προς επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 4.12.1943.

Τεχνικό λάθος στην εκτύπωση αυτού.

Σελίδα 233 (περίληψη)

Δύο (2) απόρρητα στρατιωτικά έγγραφα. Το πρώτο τηλεγράφημα από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς 22η Μεραρχία Πεζικού, με ημερομηνία 3.12.194. Αναφέρεται στη ανάγκη Ιταλών «Επικουρικών» για επάνδρωση στρατιωτικών μονάδων.

Το δεύτερο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού από 4.12.1943, αναφέροντας τη γνωστοποίηση του παραπάνω εγγράφου.

Σελίδα 234 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 6.12.1943.

Αναφέρεται στην επιτακτική ανάγκη μεγαλύτερης προσοχής για τους Ιταλούς στρατιώτες που μάχονται στο πλευρό του γερμανικού στρατού λόγω αύξησης των περιπτώσεων λιποταξίας και αυστηρότερου έλεγχου αναφορικά με την χρήση οπλισμού αυτών.

Σελίδες 235-236 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 7.12.1943.

Σημεία σύσκεψης μεταξύ Γερμανών αξιωματικών, αναφορικά με μ.α. την καταπολέμηση ομάδων αντίστασης, εκπαίδευση στην αντιμετώπιση χημικών αερίων, επισκόπηση της κατάστασης αναφορικά με τους Ιταλούς στρατιώτες, την κατάσταση στο χώρο της Μεσογείου-Βαλκανίων-Ανατολικού Μετώπου, τις επιχειρήσεις εναντίον Κω και Λέρου, εξέγερση ομάδων κομμουνιστών στις κατεχόμενες περιοχές, τις στρατιωτικές άδειες, την κατάσταση επισιτισμού και υγείας των στρατιωτών.

Σελίδα 237 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 16.12.1943.

Αναφέρεται στην αντικατάσταση στρατιωτικού τάγματος στο Διαμέρισμα Ρεθύμνου και τη μετακίνησή του επιτελείου αυτού στο Διαμέρισμα Ηρακλείου για την ανάληψη ασφάλισης και φρούρησης των αποθηκών στην περιοχή των Πεζών – Κουνάβων - Καλονής.

Σελίδα 238 (περίληψη)

Απόρρητο τηλεγράφημα από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 17.12.1943.

Αναφέρεται στη διάθεση 2 λόχων στη Μεραρχία Εφόδου Ρόδου.

Σελίδα 239 (περίληψη)

Τηλεγράφημα προς επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 18.12.1943.

Τεχνικό λάθος στην εκτύπωση αυτού.

Σελίδα 240 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης με ημερομηνία 20.12.1943.

Αναφέρεται στην εκ νέου παράταξη του 47ου Συντάγματος Γρεναδιέρων και 2ης μοίρας 22ου Συντάγματος Πυροβολικού, καταγράφοντας προετοιμασία αυτής και προβλεπόμενα καθήκοντα.

Σελίδα 241 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού με ημερομηνία 21.12.1943.

Αναφέρεται στην παράταξη τάγματος Πεζικού και στην επέμβαση αυτού εκτός Κρήτης.

Σελίδα 242 (περίληψη)

Δύο (2) αντίγραφα στρατιωτικά έγγραφα. Το πρώτο ως τηλεγράφημα από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς 22η Μεραρχία Πεζικού, με ημερομηνία 20.12.1943, αναφερόμενη στην ορθή τήρηση και χρήση των Ημερολογίων Πολέμου.

Το δεύτερο (απόρρητο) του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 21.12.1943, αναφερόμενο στη λήψη του παραπάνω τηλεγραφήματος.

Σελίδες 243-244 (περίληψη)

Δύο (2) αντίγραφα στρατιωτικά έγγραφα. Το πρώτο ως τηλεγράφημα από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς επιτελείο της 22ης Μεραρχίας Πεζικού. Διαταγή του Διοικητή Ομάδων Στρατιάς Ε αναφορικά με τη μ.α. ανάγκη αυξημένης επαγρύπνησης, ετοιμότητα των στρατευμάτων, αυστηρά μέτρα φρούρησης και διαρκείς περιπολίες και ελέγχους κατά τις ημέρες των Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς, την ανάμνηση αεροπορικών επιθέσεων και δραστηριότητας ομάδων αντίστασης, τη θεώρηση κάθε είδους σπατάλης πυρομαχικών την Πρωτοχρονιά και σε κάθε είδους εορτασμό ως στρατιωτικό αδίκημα (οδήγηση των παραβατών ενόπιον του στρατοδικείου), μέτρα αποφυγής κάθε είδους ακραίων συμπεριφορών από τους Γερμανούς στρατιώτες και επιβολή αυστηρών κυρώσεων.

Το δεύτερο έγγραφο (απόρρητο) του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 23.12.43, αναφέροντας τη λήψη γνώσης του παραπάνω εγγράφου.

Σελίδα 245 (περίληψη)

Δύο (2) αντίγραφα στρατιωτικά έγγραφα. Το πρώτο από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού, αναφέροντας την παρατήρηση πολλών περιπτώσεων απειθαρχίας, παρά τις εκδοθείσες διαταγές, κατά τη διάρκεια της εορτής των Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς (ιδιαίτερα, οδήγηση υπό την επήρεια μέθης) και τη λήψη μέτρων εναντίον αυτών των φαινομένων.

Το δεύτερο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, από 27.12.1943, αναφέροντας τη λήψη γνώσης του παραπάνω εγγράφου.

Σελίδες 246-247 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 27.12.1943.

Αναφέρεται στην εκπαίδευση αντιμετώπισης χημικών αερίων και αποτελέσματα αυτής.

Σελίδα 248 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 27.12.1943.

Αναφέρεται στη μετακίνηση στρατιωτικών τμημάτων.

Σελίδες 249-253 (περίληψη)

Δύο (2) στρατιωτικά-με συνημμένο- έγγραφα. Το πρώτο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης από 18.12.1943, αναφερόμενο στην πραγματοποίηση στρατιωτικών διαλέξεων στο Αρχηγείο Φρουρίου Κρήτης, για την κατατόπιση των προσφάτως εισελθόντων αξιωματούχων αναφορικά με την υπεράσπιση της Κρήτης. Το δεύτερο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, από 19.12.1943, καταγράφοντας τη μέσω τηλεφώνου αναφορά στη μεραρχία.

Στο συνημμένο έγγραφο αναφέρεται αναλυτικά το πρόγραμμα των διαλέξεων (καταγράφοντας όνομα υπευθύνου αξιωματικού, θέμα και χρονική διάρκεια).